

Jungshoved

Indhold	Redaktion
Løst og fast 4	Knud Jacobsen, ansvarshavende Tlf.: 22 21 55 25 E-mail: knudjacobsen@gmail.com
Zombier og parasitter..... 6	Hanne Rasmussen Tlf.: 25 11 40 87 E-mail: duevangen@gmail.com
Skoler og skoleliv på Jungshoved..... 10	Merete Siegumfeldt Tlf.: 20 65 29 30 E-mail: merete.siegumfeldt@gmail.com
Estisk konsulat på Jungshoved 16	Kirsten Thomsen Tlf.: 41 41 43 75 E-mail: kirstenthomsen1@outlook.dk
En sheltertur 18	Frede Jørgensen
Nyt fra lokalrådet..... 20	Deadline for indlæg til næste nummer: 1. februar 2020
Lokalrådets tur- og naturudvalg 22	Forside: Liv Ottilie Skovgaard
Lokalrådet: velkommen til nye beboere 25	Tegninger: Lise Jacobsen
Traveture vinteren 2020 26	Opsætning: Henrik Hansen
Pensionistforeningen..... 27	Støt bladet i din netbank Kontonummer: 6140-0004064737
Foreningen Norden 28	Årsabonnement: 175 kr. Henvendelse til Knud Jacobsen.
Jeg bor på Jungshoved men arbejder- -..... 30	
Åbne atelierdøre..... 34	
Læseme skriver..... 36	
Læseme skiver 37	
Læseme skriver ET's hjemkomst 38	
Kunstnere på Jungshoved, Morten Ellehauge..... 40	
Blomsternes halvø 45	
Syng sammen aften. 45	
Et sted på Jungshoved..... 46	
Juletræsfest 48	
Nyt fra skolen..... 49	
Spiseklubben 50	
Udstilling i værket 51	
Hønseriet der blev til et mødested..... 52	
Kirke og menighedsråd 55	
Nye pjecer..... 59	
Renovering af kirkegård. 61	
Kommende arrangementer 63	
Praktiske oplysninger –Kirken. 66	
Gudstjenester..... 67	
Bagsidekalender.. 68	

Synspunkter i bladet står for forfatterens egen regning og deles ikke nødvendigvis af redaktionen. Redaktionen forbeholder sig ret til at bearbejde og forkorte læserindlæg. Læserindlæg skal afleveres inden deadline og kan være skrevet i hånden, på skrivemaskine eller på pc. Indlæg skrevet på pc gerne i Word, Wordpad eller Pages. Billeder til indlæg skal være forsynet med tilladelse fra ophavsrettens indehaver.

Bladet udkommer i ca. 750 eksemplarer og omdeles først i marts, juni, september og december. Bladet uddeles gratis til alle fastboende på Jungshoved incl. i Lundegård og i Skovhuse. Bladet udgives af Jungshoved Menighedsråd, Jungshoved Lokalråd og Styregruppen for Jungshoved Skole.
Tryk: MicroForma

Kære læser,

Juletræet med sin pynt ja, nu står det der - på pladser og torve, ved kirker og gadekær og i haverne rundt omkring - med lys på gren og spreder glæde og forventning i den ellers mørke vintertid.

Når dette blad dumper ned i postkassen, har vi passeret første søndag i advent og dermed taget hul på det nye kirkeår. Det er en af de store højtider og mange glæder sig hvert år til at sidde i vores til lejligheden fantastisk flot pyntede kirke. Begyndelsen på et nyt kalenderår lader vente på sig endnu nogle uger, men det er bestemt ikke for tidligt at gøre lidt status over det gamle år.

2019 har på Jungshoved stået i byfornyelsens tegn. Det er et mega stort

projekt, der involverer rigtig mange ildsjæle. Dem er der heldigvis mange af, og det bliver uhyre spændende at se resultaterne "folde sig ud". I bladet har vi bl.a. fokuseret på en stadig voksende gruppe, nemlig kunstnerne på Jungshoved. Den foreløbige kullimation var "Jungshoved Åbne Atelier Døre", der - som man kan læse mere om her i bladet - overgik alle forventninger og forventes gentaget fremover. Og så var det jo også året, hvor Jungshoved Kirke fik en stjerne i Michelin Grønne Guide. Det er godt gået!

På redaktionen glæder vi os over, at så mange stiller op og leverer gode bidrag om alle de ting, der foregår. Vi glæder os til at tage hul på et nyt år og ønsker alle en rigtig glædelig jul og et godt 2020.

Kontakt:

Jungshoved Lokalråd	Lis Jespersen	60 12 78 01
Jungshoved Menighedsråd	Eli Frandsen	55 99 91 99
Styregruppen for Jungshoved Skole	Lise Jacobsen	24 45 31 47
Vicevært for skolen	Niels Holger Wermuth	21 45 82 83
Jungshoveds Børn	Carina Hansen	24 84 85 14
Strandjagtforeningen	Morten Larsen	24 83 97 76
Pensionistforeningen	Tonny Vang	21 92 75 12
Fritidsfiskerforeningen	Gert Jensen	55 99 80 24
Forsamlingshuset	Morten Larsen	24 83 97 76
Biblioteket, Jungshoved Skole	Anne Okholm	28 33 76 76
Kontakt til lokalpolitiet	Henning Delf Nissen	40 38 39 81
Sognets hjemmeside	www.jungshovedkirke.dk	
Forsamlingshusets hjemmeside	jungshovedforsamlingshus.dk	
Jungshoved miljøgruppe	jungshovedmiljoegruppe@gmail.com	
Lokalrådets hjemmeside	www.jungshoved.net	lokalraadetjungshoved@gmail.com
Hjemmesideredaktionen	e-mail: redaktion@jungshoved.net	
Delebusen Frøen bestilling: (Ma-Fr fra kl 9 og kl 13)	60 52 78 89	
Frøens administration	www.jungshoved.net/delebus	e-mail: froepasser@gmail.com
– eller ring Allan Capion / Jørgen Svendsen 42 24 71 83 / 53 80 28 56		

LØST OG FAST

Oktober har budt på langt mere regn end normalt. På de små veje har man kunnet se små øer af græs og vejene har til tider været godt mudret til.

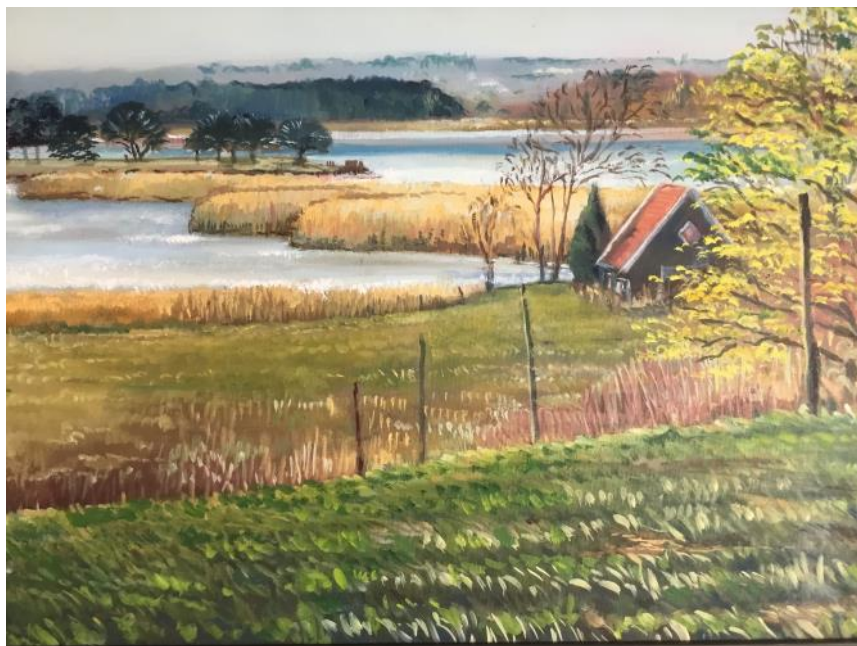
Sjældent har træer og buske været så rige på bær, frugter og nødder. Langs vejene har Rønnens bær lyst mere

rødt end nogensinde. Nu afdøde Holger Andersen, Bønsvig, ville helt bestemt have sagt, at det varslende en kold og lang vinter. Sikkert er det, at fugle og dyr har kunnet mæske sig i overfloden af føde. Som Bent Pedersen, Tågeholt forklarede på en af de månedlige traveture, så er det naturens måde at sige tak for sidste sommers tørke. Man kan vel sige, at der gået lidt panik i naturen?

Langs vejen står disse grønne pæle og minder om, at Sofus Hansen igen i år har sat Jungshoveds 20 Fuglebænke i læ for regn, sne og kulde i laden ved Enggården i Stavreby.

På årets traveture, Jungshoved Rundt, i august fortalte Gunner Hemmingsen om et billede, hans svigersøn, Jakob Kristensen, havde malet af udsigten over Maderne. Vi har fået lov til at bringe et foto af det flotte maleri.

I sidste nummer bragte vi en spændende artikel om middelalderborgen på Jungshoved slotsbanken skrevet af Finn Thorshøj. Finn fortæller nu, at

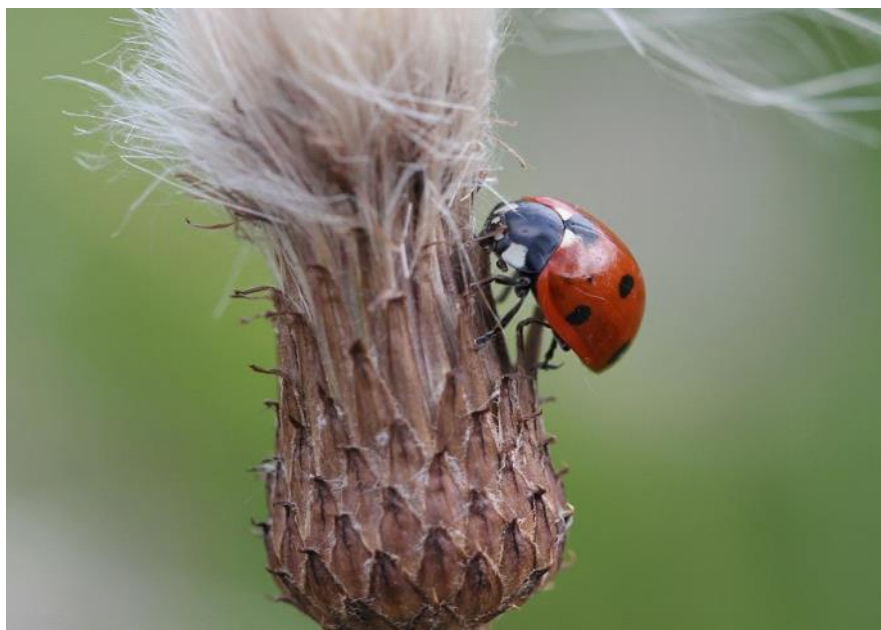

denne artikel også bliver bragt i Historisk Samfund for Præstø Amts årbog i 2020. Det er vi glade og stolte over!

Knud Jacobsen

Fra Leif Larsen i Bøget har vi modtaget et billede af de glade deltagere i Jungshoved Pensionistforenings årlige mesterskabs-turnering.

ZOMBIER OG PARASITTER PÅ JUNGSHOVED

En Syvpletet Mariehøne, siddende på tidsel i Hollænderskov 4. august i år, er ofte offer for en af naturens sande mareridt. Foto: Brian Willum Petersen

Lørdag 21. september var der gang i den helt store billetur, da kommunens naturvejleder Christina Kaaber-Bühler havde allieret sig med undertegnede for at formidle om smådyr, primært biller, på Bøndernes Egehoved. Naturperlen på Jungshoved, som der sikkert er skrevet om flere gange i bladet her, har en høj naturkvalitet, fordi stedet i mange år har fået lov til at passe sig selv, mens kvæg har holdt vegetationen nede og sørget for en mindsket tilgroning. Selvom området de seneste år er groet en smule mere til, var kvægene da også garanteret for nogle gode møg-

ler, såsom den rødlistede Lakrød Møgbille og giganten inden for møgbiller, Stor Møgbille.

Knap var vi kommet ind ad klaplågen, da der blev fundet støvbolde med svampebillelarver og rystet små snudebiller som Stribet Gråsnude og Hvidkløversnudebille ud af vegetationen. Deltagerne på turen fandt også store løbebiller som Kratløber og Markjordløber under sten og større grene. Dagen i forvejen var der desuden blevet sat billefælder ud på udvalgte steder, og da natten havde

holdt tør, havde de alle givet gevinst. Nataktive dyr som Skovjordløber, Skovkvikløber og Skovfladløber var der en del af, men også Bronzejordløber, Børsteløber og et par rovbiller var gået i fælderne.

Ikke desto mindre skulle det blive én af vore alleralmindeligste billearter, den syvplettede mariehøne, der løb med en af dagens tophistorier.

Syvpletet Mariehøne i større mængder i Mogenstrup Grusgrav, 2018. Foto: Brian Willum Petersen

En deltager gik troligt rundt med den stille mariehøne på et græsstrå i hånden, lidet anende, at dyret bogstavelig talt var langt mere på vagt, end den var dvask. Mariehønen selv er nemlig et rovdyr, der bl.a. kan fortære flere tusind bladlus i sit liv, og som have-ejer er man derfor ofte glad for mariehønen, der lystigt guffer de plante-skadende smådyr i sig.

Det samme er planten, der, når den bliver angrebet af bladlusene, udsender nogle stoffer, som kun mariehøns kan opfange med deres følehorn. På den måde detekterer mariehønen åstedet og sniger sig ind på bladluse-

ne, som den river i stykker med sine kindbakker og æder.

Dog ikke, hvis der er myrer til stede, som holder bladlus på samme måde, som vi andre holder får. Myrerne forsvarer bladlusene mod mariehønen, og bladlusene kvitterer med nogle lækre ekskrementer kaldet honningdug, som består af mere end 90% sukker. Med sine stærke farver signalerer mariehønen dog tydeligt, hvor giftig og ildesmagende den er at spise for bl.a. fugle. Men samler man den alligevel op, eller kommer den for tæt på de tapre myrefårehyrder, så kan mariehønen også forsvare sig ved at udskille en ætsende, giftig blodvæske, der hurtigt får andre rovdyr eller trusler til at trække sig.

Eksempel på refleksblødning ved Stormark, Nakskov, 2010. Foto: Brian Willum Petersen

Men her i september sad den ellers så aktive mariehøne ganske stille. Den fløj ikke væk, og den rørte sig ikke ud af stedet. Straks fik jeg øje på en mindre kokon under græsstrået, hvor

Kokonen af Mariehønesnyltehvepsen, Dinocampus coccinellae vogtes ihærdigt af en mariehøne på Bøndernes Egehoved, 2016. Foto: Brian Willum Petersen

mariehønen sad. Ejeren af kokonen, Mariehønesnyltehvepsen, er mariehø-
nens svageste punkt. Hunhvepsen
lander ved siden af sit offer og jager
en brod ind i siden på mariehønen,
inden den når at reagere. Her ind-
sprøjter hun, udover nogle giftstoffer,
et æg, som klækkes i mariehø-
nens bughule, hvor snyltehvepselarven i
første omgang lever af andre snylte-
hvepseæg eller -larver, der måtte væ-
re i mariehønen. Det er altså først til
mølle-princippet, der i vid udstræk-
ning gælder her. Bagefter lever den i
de næste fire larvestadier af de væ-
sker, som findes inde i mariehønen,

og fortsat tilføres, efterhånden som
mariehønen spiser videre. Af samme
grund bliver ingen livsvigtige organer
spist, for snyltehvepsen har brug for
sin vært levende!

Denne proces kender man også fra en
lang række andre snyltehvepse, hvor
klækning af fx svirrefluelarver eller
sommerfuglelarver i et glas ofte ender
med en snyltehveps, der styrter rundt
i glasset i stedet for en voksen som-
merfugl, fordi værtslarven har været
offer for en snyltehveps, der både har
levet og forpuppet sig inde i den.

Men mariehønesnyltehvepsen tager
skridtet videre. For efter 18-27 dage

er hvepselarven vokset så meget, at den fysisk kan forlade sin vært via en åbning i mariehønenes skal og forpuppe sig dér, hvor mariehønen nu engang befinder sig (jeg har oplevet det på indersiden af min bildør). Mariehønen er dog ikke sluppet for sin værtsrolle endnu, for den er stadig under snyltehvepsens kontrol. Hvepselarven spinder en kokon, svarende til en puppe, mellem mariehønenes ben, og mariehønen er ude af stand til at røre sig (se billedet ovenover). Dette skyldes en særlig snyltehvepsvirus, der sprøjtes ind i mariehønen samtidig med ægget, som langsomt hober sig op og gør mariehønen til en stillesiddende zombielivvagt, der halvt levende, halvt død, udskiller blodvæske og sparker med benene under de stærke advarselsfarver, når den beskytter sin snylterherre med livet som indsats. Puppertiden varer en uges tid, og allerede en time efter klækning er den næste hveps klar til at lægge æg!

Dette mareridtsscenario er faktisk temmelig almindeligt, da Mariehønesnyltehvepsen har to generationer om året, hvor den lægger op mod 100 æg i hver periode, og der findes stort set kun hunner, da arten lægger æg ved hjælp af partenogenese, hvor hun kan lægge levedygtige æg uden parring. Arten var også allerede kendt fra Bøndernes Egehoved i forvejen, hvor jeg også fandt den 11. maj 2016. Man kan spørge sig selv, hvorfor mariehønen vil gøre så meget for at sikre sin snylter overlevelse, men det må forstås, at ethvert gen prøver

at sikre sin overlevelse på den mest effektive måde – og her har Mariehønesnyltehvepsen i hvert fald fundet en succesfuld vej.♦

Amatørentomolog

Brian Willum Petersen

**Bladet kan købes i løssalg i Præstø Boghandel, Købmandsgården, Jungshoved Kirke og i bladkassen på Jungshoved Skole.
Pris pr. blad 20 kr.**

SKOLER OG SKOLELIV PÅ JUNGSHOVED (3)

I vores serie om skoler og skolegang på Jungshoved er vi kommet til Stavreby Skole, opført 1848. Den ophørte, som de andre skoler på Jungshoved, da centralskolen i Jungshoved by blev indviet 1923, mens forskolerne fortsatte. Bygningen ligger stadig så smukt i Stavreby, der hvor vejen slår en bugt, inden man drejer ned mod havnen.”

I ”Beskrivelse over Landsbyskolens offentlige Lærerembeder” fra 1859 kan man læse følgende om Stavreby skole:

Stavreby skole, L.P.H. Kastrup, cand.theol., f. 1850... skoledistrikt nu for Baroniet Stampenborg. Børn 60, registreret 524 Rigsdaler og 8 skilling, der haves 6 tønder rug, 36½

3. Stavreby Skole. L. P. H. Kastrup, Cand. theol. f. 1850. Coll. 1/51, Skoleb. K. nu for Baroniet Stampenborg, Børn 60, Rglf. 524 Rd. 8 sk. Der haves: 6 Td. R., 36½ Td. V., — heraf ere de 3½ Td., som Kirkebyens Skolelærer — Juler. 16 Tpd. Br., 8 Sn. Vdg., Off. og Rglf. 45 Rd., Gour. og Værendf. cf. Anordn. Fribolig, indskr. fra 94 □ Al., 1 M. f. Kirken, 1 M. f. Mølle, 1 M. f. Præste. Jordlod 6½ Td. L., 2 Td. L. ublat for Overførmelse, Resten god Jord. Der holdes 4 Køer, 1 Paar. Dampskibet anløber Skolen paa 1 M. nær, fra og til Hovedstaden.

tønder byg, heraf er de 36/8 tønder som Kirkebyens skolelærer. - Juler (måske julation) 16 lis pund brød 8 snese æg. .. og medhjælper 45 Rigs-

daler, foder og brændsel efter anordning. Fribolig indskrevet kun 94 kvadrat-alen. 1/8 mil til kirken, 1 mil til mølle og 5 1/4 mil til Præstø. - Jordlod 6½ tønder land lerjord, 2 tønder land lerjord udsat for oversvømmelse, resten god jord. Der holdes 4 køer, 1 får. Dampskibet anløber skolen 1/4 mil nær, fra og til Hovedstaden. (transskription: Inga Thomsen)

Som det kan ses, aflønnedes skolelæreren ikke kun med penge men også med naturalier. Mængden af disse var bestemt i cirkulærer fra Ministeriet for Børn og Undervisning. Det var også vigtigt med en jordlod af en vis størrelse i forbindelse med skolebygningen, som læreren kunne opdyrke og holde sine husdyr på.

Generelt blev skolens indretning og formål efter 1849 en del af den politiske proces, hvorfor reformerne i høj grad afspejlede politiske holdninger, magtforhold og forhandlinger. Det handlede også om ideologi, om en verdensanskuelse baseret på kristendom, national identitet og demokrati. Selve begrebet ”folkeskole” anvendes første gang i skolelovene af 1894 og 1899, og afspejler det forandrede syn på den almindelige befolkning, som 1800-tallets nationale tænkning havde ført med sig. Der er tale om et paradigmeskift, for hvor almue- og borgerbegrebet peger tilbage på enevældens standssamfund, peger begrebet folkeskole fremad mod en ny tid,

hvor folkeskolen skulle skabe et fælles dannelsesgrundlag, der skulle danne bro mellem de forskellige samfundslag.

En ting er skolepolitik, en anden er hverdagen som den forløber i skolen. I den offentlige debat handler det (stadig) om skolens overordnede formål, mens lærerne og forældrene beskæftiger sig med hvordan dette formål omsættes til en hverdagsvirkelighed. I skolelovene kan man læse, at i 1814 var det skolens formål at danne børnene til gode og retskafne mennesker i overensstemmelse med den evangelisk-kristelige lære, samt bibringe dem kundskaber og færdigheder der er nødvendige for at blive nyttige borgere i staten. I 1914 var det skolens formål "at meddele de elementære Kundskaber og Færdigheder, ethvert Menneske behøver som Medlem af et Kulturfolk". I 1937 var skolens formål "at fremme

og udvikle Børnenes Anlæg og Evner, at styrke deres Karakter og give dem nyttige Kundskaber". Udviklingen går således fra at skulle frembringe undersåtter til at sikre individets egne muligheder, og mod at skolen ikke kun sigter mod uddannelse og arbejde. "Vi lærer for livet – ikke for skolen", har der stået i Danmarks Lærerforenings logo siden 1920. Filosofen K.E. Løgstrup sagde i en jubilæumsforelæsning på Danmarks Lærershøjskole i 1981, at "skolens formål er tilværelsesoplysning, den må ikke reduceres til at være uddannelse. Uddannelse er i skolen et afkast, som tilværelsesoplysningen giver."

Perioden 1850-1920 er en spændende tid i dansk skolehistorie. Skolen blev sat i system med regelmæssig skolegang, seminarieuddannede lærere og mere præcise krav til fagenes indhold. Til lærerstandens agt og

selvforståelse bidrog særlig aktive skolefolk med kontakt til pædagogiske miljøer herhjemme og i udlandet. Her var der inspiration at hente, og selvom det nok var de færreste landsbylærere der kendte en pioner som Ellen Key, den svenske lærer og tænker, der i 1900 skrev bogen "Barnets århundrede", så blev hendes ideer om barnets evner og potentiale den reformpædagogiske idé, der voksede frem i begyndelsen af 1900-tallet, men som først i 1960'erne fandt sin form. Det var Ellen Key der opfordrede til differentieret undervisning med barnet i centrum, ud fra ideen om, at man også lærer med sine hænder og sanser, at leg, fantasi, medbestemmelse, medansvar og interesse må tillægges lige så stor værdi som indlæringen af fakta og kundskaber. Hendes tanker om skolen og børn var voldsomt radikale i år 1900, men i dag er de så udbredte, at vi har glemmt, hvor de stammer fra.

Lærerne begyndte efterhånden at sætte spørgsmålstejn ved både den autoritære pædagogik og satte sig for at mindske børnearbejdets indvirkning på skoledagen, og tankerne gik også i retning af at udvikle børnenes evne til at tænke og ikke kun evnen til at huske.

Også spørgsmålet om en tidssvarende aflønning af lærerne var en del af reformbølgen i denne periode. I 1895 fremsatte kultusminister Bardenfleth

et lovforslag bl.a. om en lønningsreform, nedsættelse af børneantallet i klasserne og forandring i reglerne ved læreransættelser. Den endelige lov vedtoges i 1899 med ikrafttrædelse januar 1901, hvor lærerne fik bedre lønforhold, og kommunerne pålagdes at anskaffe læremidler til samtlige børn. I loven blev det også bestemt, at det gennemsnitlige antal børn i klasserne ikke måtte overstige 37.

I loven var det også bestemt at skolerne forpligtedes til at give henholdsvis 21 og 18 ugentlige timer i byen og på landet, 41 uger om året. Loven udvidede fagkredsen med nye obligatoriske fag som historie, geografi, sang og for drengenes vedkommende gymnastik.

Ligesom skolen i Roneklint, af pladshensyn måtte udvides med en forskole, blev der i 1915 bygget en forskole til Stavreby skole, med adresse Over

Forskolen Over Lyngen 3

Lyngen 3. I 1923 var der 64 børn i Stavreby!

Inspirationen til forskolerne kom fra Sverige, som jo også stod for den

pædagogiske nytænkning. Herhjemme var det Rasmus Jensen Holm der var foregangsmand for etablering af forskolerne. I bladet ”Skole og Hjem” skrev han i 1888: ”I den første undervisning påpeges det, at småbarnet stiller særlige krav om en anskuelig undervisning”, og i et andet indlæg fra 1890 at forskolen for de 7-10 årige småbørn skulle betros kvinder, for ”kvinden har en moderlig evne, som i sådanne skoler kan finde en smuk anvendelse, hun har i almindelighed en større sans for hygge og orden og egner sig altså til at gøre skolestuen tiltalende og anspore børnene til at være ordentlige med deres sager og i deres arbejde, noget hvori der er mere opdragelse end de fleste tænker”.

Forskolernes hurtige fremvækst skyldtes jo i høj grad, at de frembød en overkommelig løsning på landsby-skolens problem. Der stillede så at sige ingen krav til den skolestue, der skulle indrettes, og boligen til en ugift kvinde kom man let om ved. Aflønningen var beskeden som følge af den korte 1-årige uddannelse - nogle få hundrede kroner, et par favne brænde, lidt tørv og måske en stump have.

Holm skriver i 1891 i bogen ”Til belysning af spørgsmålet: bør vi have et seminarium for småbørns-lærerinder”: ”hvad det kommer an på hos disse piger er ikke et omfattende kundskabsforråd, men grundighed i det elementære og lærerdygtighed...

Det gælder om at kunne gå ned til barnet, lære det at se og høre og på den simpleste og fornøjeligste måde sysselsætte det med de første begyndelser, så det kan udvikles derved”

Rina Larsen

I Stavreby Forskole hed lærerinden Dagny Christiansen, tiltalt af børnene som frk. Christiansen. Vi er så heldige her på Jungshoved, at en af eleverne i forskolen, 94-årige Rina Larsen, nu boende i Jungshoved by, kan fortælle lidt om sin skoletid fra 1. – 3. klasse. Da hun så billedet af frk. Christi-

anssen sagde hun: ”ja sådan husker jeg hende, hun var en myndig dame, som vi havde respekt for – også udenfor skolen, hvor vi nejede for hende hvis vi mødte hende i landsbyen.” – og lidt efter tilføjede Rina: ”men hun gjorde forskel på børnene!” og ”det var ikke de børn

der havde mest behov, som hun hjalp med at lære at læse og skrive.” I det klassedelte lille samfund var der forskel på, om man var barn af en gård-ejer eller en fisker, og som enlig kvinde, men med en position, har det nok også været gårdejere og lign. hun omgikkes og derfor deres børn, som hun gav størst opmærksomhed.

Rina mindes dog også at frk. Christiansen legede med dem i frikvartererne og tog dem med på udflugt. Sommerudflugten gik til Slotsbanken, hvor hun

gav børnene sodavand, når madpakken skulle spises. Og hun lagde stor vægt på, at børnene sang når de sådan var på udflugt.

Rina lærte at læse efter ”Myrebogen”, som var en populær begynderlæsebog i første halvdel af 1900-tallet. Titlen henviser til det bibelske citat: ”gik til myren og blev viis”. Ellers mindes Rina salmevers der blev terpet hjemme, ligesom man skulle kunne fortælle om Danmarks historie præcis som det stod i lærebogen, for udenadslære var tidens foretrukne undervisningsmetode.

At tiden var en pædagogisk brydningstid, kan ses af, at den megen udenadslære, hvor det var vigtigere at kunne huske end at forstå, blev suppleret med anskuelighedsundervisning. Rina husker, at der hang billeder i klasseværelset, som dette eksempel (se næste side), hvor formålet var at udvikle børnenes sans-

ning og forestillingsevne gennem samtaler om det, som børnene kunne se på billederne.

Gennem billederne skulle børnene forstå hvordan verden (ideelt set) hang sammen, så på den måde var de også normdannende.

Rina gik i skole hver anden dag og kunne derfor dele skoletaske med sin søster, der gik de øvrige dage. Håndarbejde var et vigtigt fag for pigerne og Rina har bevaret en sypose fra sin forskoletid.

Frk. Christiansen, som også fungerede som organist i kirken, blev afløst af frk. Skovsbøl, men da var Rina

Denne fine sypose har Rina lavet i løbet af sin tid i forskolen (Det andet R står for Rasmussen, som er Rinas pigenavn).

Udfoldet fungerer den som et forklæde.

Hollandsk anskuelsestavle fra omkring 1910-1920. Foto: Wikipedia.org

sluttet i forskolen og fortsat på Jungshoved Centralskole, hvor førstelæreren hed Nørskov. Hans kone vikarierede for resten på de forskellige forskoler. ♦

Kirsten Thomsen

Skolestart Lunddal, Ester Forskolelærerinde - hvorfor og hvordan? 1993 Årg. 23 nr. 3 (1993) S. 14-15

Tak for velvillig bistand til Allan Capion fra Lokalkivet

Litteraturliste

Gjerløff, Anne Katrine og Jacobsen, Anette Faye: Dansk Skolehistorie, bind 3, Aarhus Universitetsforlag, 2014

<http://www.uddannelseshistorie.dk/images/pdf/a-2004-soeren-ehlers.pdf>

ESTISK KONSULAT ÅBNET PÅ JUNGSHOVED

De forbigående i Stavreby har muligvis bemærket, at et blåt, hvidt og sort flag vajer over Jungshoved Præstegaard, og det er der en grund til. Den 12. september blev det estiske konsulat på Jungshoved officielt indviet med reception og gallamiddag på Jungshoved Præstegaard, hvor konsulatet også har huse. Filip Rasmussen fra Jungshoved Præstegaard er blevet udnævnt til honorær konsul for republikken Estonia.

Om udnævnelsen til konsul, fortæller Filip:

”Jeg blev i starten af 2017 af Estlands ambassadør i Danmark, Märt Volmer, spurgt, om jeg kunne have interesse i at blive konsul, for så ville han indstille mig til det. Det er ikke mu-

ligt at søge om at blive konsul; det kræver en specifik indstilling.”

Godkendelsesprocessen tog knap halvandet år og involverede adskillige interviews på både ambassade og i ministerier.

”Jeg skulle til interviews hos det estiske udenrigsministerium og den estiske ambassade i København, hvor jeg skulle redegøre for mit forhold til Estland og min mangeårige interesse, som var årsagen til hele indstillingen. De spurgte også til mit forhold til Rusland, da sagen om Danske Bank netop havde rullet.”

Det var intet at sætte en finger på, så Filip blev indstillet til honorær konsul af Estland i Danmark.

”Selvom vi først officielt åbnede konsulatet i september, havde jeg allerede min første opgave i juni, hvor jeg i forbindelse med fejringen af Dannebrog 800-års jubilæum i Tallinn blev inviteret ombord på Kongeskibet Dannebrog. Det var en fantastisk oplevelse, som jeg aldrig glemmer.”

Filip fortæller videre om sin rolle som konsul:

”Det er min fineste opgave som honorær konsul at skabe forbindelse mellem Danmark og Estland, og jeg vil primært arbejde inden for forretningsudvikling, turisme og kultur.”

Konsulatet er åbent for estiske statsborgere i Danmark, fx i forbindelse med udstedelse eller fornyelse af pas.♦

Frederikke Dalthur Knörr Rasmussen

*Landsvalen er Estlands nationalfugl
Foto: Wikipedia*

*Kornblomst er Estlands nationalblomst
Foto: Wikipedia*

SHELTERTUR TIL BØNDERNES EGEHOVED

Tirsdag i efterårsferien var Willian på syv år sammen med mor Simone, hunden Cody og farmor Lis på sheltertur ved Bøndernes Egehovед. William har fortalt om oplevelsen:

"Farmor, Cody og jeg kørte ud til stedet tidligt om eftermiddagen for at se på shelteren. Jeg har aldrig sovet i shelter før, så det var rart at se stedet, før vi skulle overnatte der. Det er et meget fint sted med toilet (muld lokum), en stor shelter med plads til 4-5 mennesker og hund, en bålplads og vilde heste gående omkring i folden

lige ved siden af. I shelteren stod der en stor kurv med brænde, øl, vand og et par dåser mad, noget som de sidste, der havde boet der, havde ladet stå næsten som at få en gave.

Hjemme hos farmor pakkede vi soveposer, madrasser, brænde, tændstikker, lommelygter, varmt tøj, lommekniv, mad og lidt slik til mig og en flaske rødvin til min mor og farmor. Da vi kom ud til shelteren sidst på eftermiddagen, startede min farmor og jeg med at lave bål, og vi spiste aftensmad ved bordet, der står lige uden for shelteren. Til dessert fik vi

pandekager stegt over bålet.

Min hund (Cody) fik et kraftigt stød fra hegnet, men min farmor sagde, at det ikke gjorde noget, for så havde den mere respekt - og blev tæt på os. Jeg brændte mig også på et stearinlys, men ellers var alt sjovt.

Det blev tidligt mørkt, og kl. 21 lå vi i vores soveposer, Cody i revnen mellem mig og min mor. Det var fuld-måne, og månen skinnede ned i den lille sø. Vi så flagermus, hørte ugler og alle mulige andre dyr, jeg ikke kan huske.

Vi vågnede først kl. 8 om morgenen, det var lidt koldt, men vi havde alle sovet godt. Vi ryddede op og kørte hjem til farmor. Jeg vil virkelig gerne derud og sove en anden gang - gerne i morgen."♦

William Jespersen, København K

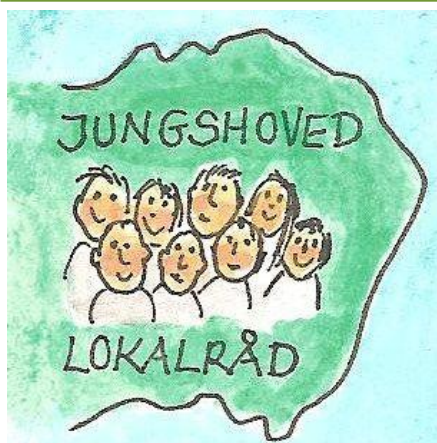

Indvielse af Byfornyelsesprojektet Lørdag 6. juni 2020

Sæt allerede nu kryds i kalenderen til en festlig dag på Jungshoved, når landsbyhaven, folkeparken, gavlmaleriet, vejflora og vejtræer samt vandreruter indvies 6. juni 2020.

Du kan følge projektet på www.jungshoved.net eller bare gå en tur i Jungshoved og se, hvordan projekterne skrider frem, især i tiden efter jul.

På gensyn venlig hilsen *Lokalrådet*

Fuld fart på Byfornyelsen i november

Mens dette skrives den 1. november, er der udsigt til en af de travleste måneder i byfornyelsesprojektet "Jungshoved – den blomstrende halvø".

Gik du glip af borgermødet 18. november, kan du finde referater og følge med i det meste på

www.jungshoved.net/byfornyelse.

I Landsbyhaven bag Købmandsgården kan man allerede se begyndelsen til stier og bænke, der indbyder til en snak og en fredelig kop kaffe, og til en stenhøj, der kalder på at blive bestøget. I løbet af november går arbejdsgruppen i gang med tilplantning, og der kommer også et hegn til at beskytte de nye planter lidt mod dyrene. Så kik forbi, når I tanker eller handler, og glæd jer til næste sommer i en hyggelig have.

I Folkeparkgruppen lægges der sidste hånd på det skitseforslag, der skal præsenteres på borgermødet 18. november. De nuværende boldbaner bliver til en varieret park med oplevelser for både voksne og børn, og der bliver alligevel stadig plads til at spille fodbold.

I Vejfloragruppen er de sidste æbletræer delt ud og plantet, og de helt særlige håndmalede stærekasser er klar til at blive hængt op. I november lægges der sidste hånd på planerne

NYT FRA LOKALRÅDET

til at forgrønne og forskønne vejsiderne, så de lever endnu mere op til navnet ”Jungshoved – den blomstrende halvø”.

Til at stå for Gavlmaleriet på Købmandsgården bedes kommunens kunstråd nu om at pege på en kunstner, der til foråret kan realisere de mange ønsker og ideer til Jungshoveds største maleri.

Arbejdsgruppen Rekreative Ruter har afleveret deres endelige forslag til at koble Jungshoved på den nationale vandrerute Sjællandsleden – til glæde for både turister og lokale.

Det hele bliver indviet med en

Blomsterfestival på Jungshoved lørdag 6. juni 2020

skriv hellere datoen i kalenderen med det samme!

Planlægningen af festen er allerede i gang, men gode ideer er stadig meget velkomne til næste planlægningsmøde onsdag 27. november kl. 19 på

skolen. Her kan du være med til forberede årtiets fest på Jungshoved.

Der er stadig mulighed for tilskud til aktiviteter, der viser Jungshoveds bedste sider frem, så mød op med dine ideer, eller kontakt koordinator Lise Jacobsen på 2445 3147.

Lokalrådet sender en meget stor tak til de mange frivillige, der længe har været i gang og nu fortsætter arbejdet for en blomstrende halvø. Vil du også være med, kan du altid kontakte et af Lokalrådets medlemmer, find os på www.jungshoved.net/bestyrelse. ♦

Jungshoved Lokalråd

Lokalrådet inviterer til Borgermøde på Jungshoved Skole

Torsdag 20. februar kl. 18.30-21.00

Med foredrag, film og debat om MRSA og andre sygdomme med relation til svineproduktion

Foredragsholdere:

Hans Jørgen Kolmos, overlæge og professor ved Syddansk Universitet
Kristian Sloth, landbrugspolitisk rådgiver i Greenpeace.

NYT FRA LOKALRÅDET

NYT fra lokalrådets tur- og naturudvalg

Vandrefestivalens tur Jungshoved Rundt 17. august trak igen i år mange glade vandrere til Jungshoved. Turen startede efter morgenkaffe i Rejsestalden langs kysten mod Stavreby i let regn, men de 39 deltagere lod sig ikke skræmme af lidt regn. Heldigvis klarede det op, inden vi nåede Vagns havn, og resten af turen havde vi dejligt solskin. Vi så mere end 20 sæler på stenene ud for Bønsvighoved skov, Mads, MC Hansen, kom og spillede nogle af sine dejlige sange, mens vi holdt frokostpause ved Svend Gønges hule, flere tog en svømmetur ved Roneklint, kaffen og kagen blev nydt ved shelterpladsen,

og så gik turen de sidste 7 km til Rejsestalden, hvor der ventede kaffe og kringler. Efter 22 km sagde vi farvel og på gensyn til næste år. Vi håber, endnu flere får lyst til at gå med. Næste års tur er 22. august. Sogneturen til Nyord var igen en succes - nogen sejlede med Røret, andre med privat

NYT FRA LOKALRÅDET

båd, endnu andre kørte med Frøen. Tak til menighedsrådet og Jungshoveds børn for en fin tur med 37 deltagere.

I begyndelsen af oktober var der Kastanjetur med Jungshoveds børn, som også havde en fin dag.

Efterårets første travetur gik til det åbne land omkring Jungshoved By.

Der er planlagt to efterårsture og tre vinterture. Se andetsteds i bladet eller i kalenderen på:

www.jungshoved.net.

Vi glæder os til at se alle, der kan lide at komme ud at gå sammen med andre.

Venlig hilsen,

Tur- og naturudvalget

Så er der gang i aktiviteterne igen, efter en lang sommerperiode.

I mellemtiden er Lokalrådene blevet til LOKALFORA, hvilket blev besluttet på et kommunalbestyrelsesmøde i september efter et godt og grundigt forarbejde i §17, stk. 4-udvalget. For os på Jungshoved betyder det ikke det store. Vi vil hvert år i januar modtage 7.500 kr. mod de 36.000 kr., vi modtog sidste år. Men vi kan nu søge om midler til aktiviteter langt over 36.000 kr. Vores ansøgning vil blive behandlet efter, hvort stort et beløb vi søger. Under 10.000 kr. bliver det behandlet rent administrativt, mellem 10.000-100.000 kr. bliver det behandlet i Udvalg for Nærdemokrati og Frivillighed og over 100.000 kr. i Udvalg for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati. Det betyder, at de Lokalfora, der laver meget og har mange aktiviteter, kan få flere penge end tidligere, og de, der ikke har så mange aktivite-

ter, får færre penge - og det er jo meget rimeligt.

Derudover vil de årlige dialogmøder blive erstattet af flere forskellige former for møder; to årlige temamøder for alle Lokalforaerne, møde med Udvalg for Nærdemokrati og Frivillighed, Borgermøder og møder med formændene fra de forskellige politiske udvalg.

Der vil blive ansat en Frivilligheds-kordinator og en Områdekonsulent til at støtte Lokalforaernes arbejde. Vi vil forsøge at få et interview med de to personer i næste nummer af Jungshovedbladet.

Lis Jespersen

NYT FRA LOKALRÅDET

Kommunalbestyrelsen kommer til Jungshoved

Kommunalbestyrelsen i Vordingborg har besluttet af holde et af forårets kommunalbestyrelsesmøder på Jungshoved.

Det bliver onsdag 25. marts 2020 kl. 18.00 i Forsamlingshuset. Der er mulighed for at stille spørgsmål til Kommunal bestyrelsen efter selve mødet, og der vil blive serveret en let anretning.

Fyret i Roneklint genopføres

Den 27.12.2018 brændte Roneklints fyrtårn ned til grunden. Fyrtårnet, der var et af Jungshoveds mest kendte vartegn, var opført i 1894. Heldigvis besluttede Vordingborg kommune, at fyrtårnet skulle genopføres - en beslutning, der har vakt stor glæde på Jungshoved.

NYT FRA LOKALRÅDET

Velkommen til nye beboere på Jungshoved

Siden sidste års velkomstmøde i september 2018 har mere end 20 huse på halvøen fået nye beboere, og alle ønskes hjertelig velkommen.

Det glædede os at møde en del af jer til velkomstmødet i september 2019, og vi håber at møde jer andre til et eller flere af halvøens mange arrangementer.

Hjemmesiden www.jungshoved.net kan hjælpe nye på vej - her er masser af forslag til oplevelser, aktiviteter, referater af diverse møder og meget mere. Kig i kalenderen, og se de mange tilbud. Skolen er et aktivt centrum, som gerne huser nye aktiviteter - så kontakt skolens styregruppe, hvis du har en idé.

Vi håber, alle nye beboere bliver glade for at bo her.

Venlig hilsen Jungshoved Lokalråd,
Udvalget for turisme og bosætning,
Allan, Henning og Lise

Måske får vi også nye beboere i en af de mange flotte stærekasser, som børnene malede 17. oktober.♦

Jungshoved – et sving ud i naturen

Alle er velkomne på traveture i vinteren 2020:

ONSDAG 8. januar

En tur i Roneklint

Mødested: Roneklint By ved infoskabet.

Tid: Kl. 13.00

Længde ca. 5 km

ONSDAG 29. januar

En tur i Store Hestehave skov

Mødested: Ved vejen ind til skoven og Dyremarken 1.

Tid: Kl. 13.00

Længde ca. 5 km

ONSDAG 11. marts

En tur gennem Tjørnehoved skov til Kragevig

Mødested: Jungshovedvej lige vest for dæmningen.

Tid: Kl. 13.00

Længde: ca. 6,5 km

Du kan også finde turene på www.jungshoved.net

Tilmeld dig gerne til Lise, sms 24 45 31 47

eller mail: lisejacobsen1@gmail.com

På gensyn og venlig hilsen, *Tur- og naturudvalget*

Nyt fra Jungshoved Pensionistforening

Så er efteråret ved at være over os, og vi er begyndt med de indendørs aktiviteter på skolen: tirsdagshygge med kortspil og petanque og andre dage gymnastik, badminton og bordtennis. Det er dejligt at se så mange bruge vores fine Egnshus. Det må vi passe godt på!

Vores årlige udflugt i august måtte vi desværre aflyse p.g.a. for få tilmeldte. Vi fik i stedet for arrangeret en endagstur til TV2 i Odense. Det var en rigtig god ide, for vi fik udsolgt på no time. Det blev en rigtig fin tur, hvor vi fik et godt indblik i, hvordan TV2 i virkeligheden fungerer. Efter sightseeing på tv-stationen spiste vi en dejlig frokost på Boulevard Kroen, hvor vi - efter eget valg - fik "den berømte æggekage" eller smørrebrød samt en genstand. Efter frokosten sejlede vi på Odense Å. Dejlig sejltur. Det var en rigtig god dag.

Fredag 20. september havde vi høst-

fest med 45 tilmeldte. Det blev en rigtig hyggelig aften med god mad og dejlig musik ved Kristian Seeger. Alle fik sig en svingom, og musikeren sagde, at det var dejligt at spille, når folk var så glade for at danse. Han kommer igen til næste år.

Efterårets første banko var mandag den 7 oktober med 52 var fremmødte. Dejligt at se jer alle igen.

Vi er nu i gang med at tilrettelægge næste års program. Turen til Bakken kan jeg ikke oplyse noget om, da Ørslev Turist ikke har kunnet fortælle mig, om de kører derind. Jeg kan ikke finde ud af, hvad der sker i

Ørslev, og derfor er vi begyndt at bruge Fladså Turist noget mere. Det nye program vil være klar ved vores første banko i 2020.

God jul og godt nytår!

PBV

Vang

Tonny

FORENINGEN NORDEN

Danmark

Færøerne

Grønland

Island

Sverige

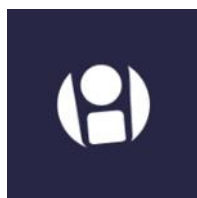
Norge

Finland

Ålandsøerne

Foreningen Norden inviterer til kulturaftener/eftermiddage på Jungshoved skole

Man. 13. januar kl. 15.00

Ulla Lund, Odense

Foredrag om, "Projekt Dåseringe", der hjælper landmine- og sygdomsramte i Asi-

en, ved at samle dåseringe til Prostheses Foundation i Thailand, som primært laver gratis proteser til fattige. Ulla Lund har besøgt behandlingscentret for ben/arm amputerede ofre i Thailand.

Foredrag, kaffe/te, kage/frugt: 40 kr.

Tors. 23. januar kl. 15.00

Hvad siger vores ord om kulturstrømninger og påvirkninger gennem tiden? Henrik Hagemann,

Foredrag om Sprog og identitet ved fhv. rektor på Marselisborg Seminarium og generalsekretær for Foreningen Norden.

Foredrag, kaffe/te, kage/frugt: Medlemmer af Foreningen Norden 40 kr,

andre 50 kr.

Tirs. 4. februar kl. 15.00

Foredrag om Grønland

Birgitte Drent Sørensen

Birgitte vil fortælle om sin rejse til Discobugten i 2009. Vi skal se en masse smukke

fotos, høre

om det historiske Grønland og ikke mindst om, hvordan det er i Grønland lige nu.

Foredrag, kaffe/te, kage/frugt: Medlemmer af Foreningen Norden 40 kr, andre 50 kr.

Ons. 19. februar kl. 14.45

Skole-medicinskbehandling af sygdom, alternativ behandling, eller begge dele

Prof. Emeritus Carsten Saunte

Det er 4. gang Carsten, som har speciale i hele otte fag, kommer og beriger os om forskellige aspekter af medicin, på humoristisk og forståelig måde. Glæd jer!

Foredrag, kaffe/te, kage/frugt: Medlemmer af foreningen Norden 40 kr., andre 50 kr.

Tors. 5. marts kl. 19.00

Bjørn Falck-Petersen holder foredrag om **Danmark og Genforeningen i 1920**

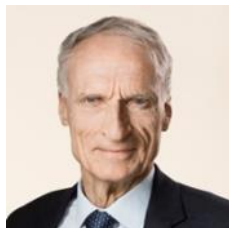
"En røvet Datter, dybt begrædt, er kommen frelst tilbage"

I 2020 fejrer hele Danmark, at det er 100 år siden, sønderjyderne stemte sig hjem til Danmark efter at have været under tvungent preussisk herredømme lige siden den ulyksalige krig i 1864. Tidl. lektor Bjørn Falck-Petersen, Næstved, gør rede for de historiske begivenheder omkring Genforeningen og belyser forudsætninger og konsekvenser.

Foredrag, kaffe/te, kage/frugt: Medlemmer 40 kr. Gæster 50 kr.

Man. 23. marts kl.19.30

Foredrag om **"Opgør med den nordiske småstatsmentalitet"** ved MF **Bertel Haarder**

Vi byder hjertelig velkommen til den prominente, velkendte og eftertragtede venstre politiker, med mange

ministerposter bag sig, bl.a. minister for Nordisk samarbejde fra 2007 – 2010. Vi glæder os til at høre sangskriveren Bertel Haarder, som også er ophavsmand til "Dejlige er Norden", skrevet i anledning af NORDENS 100 års jubilæum.

Foredrag, kaffe/te, dessert: 50 kr.

Jungshoved Skole

FORENINGEN
NORDEN

JEG BOR PÅ JUNGSHOVED, MEN ARBEJDER PÅ SEJERØFÆRGEN

Mit navn er Eddie Mikkelsen, og jeg flyttede til Jungshoved 1. april 2018 sammen med min kone Silje. Vi er nået den alder, hvor alle børnene er fløjet fra reden. Vi er en sammenbragt familie med seks børn tilsammen fordelt med tre til hver. Det er også blevet til to børnebørn.

Jeg er uddannet skibsfører ved A.P. Møller og har i den forbindelse set en stor del af verdenen. Vores liv har derfor været indrettet, således at det ikke havde den store betydning, hvor vi boede i Danmark. Det der var afgørende var, at vi boede et naturskønt sted og inden for en rimelig afstand til Siljes arbejde.

Efter en periode på langfart var det på tide at stifte familie, og derfor besluttede jeg mig til at finde arbejde inden for Danmarks grænser. Jeg fik arbejde som skibsfører på Juelsminde-Kalundborg overfarten, som jeg havde en årerække, hvorefter jeg blev headhuntet til at starte den nye overfart på Helsingør-Helsingborg op som

konkurrent til den daværende Scandlines. Vi boede på det tidspunkt på Nordfyn i et dejligt stråtækt hus på landet i en lille landsby, som hedder Tørresø lidt nord for Otterup. Dette passede perfekt, idet jeg arbejdede en uge ad gangen og havde sammenhængende fri en uge og 14 dage ad gangen. Silje havde, som tilsynsførende i arbejdstilsynet, hele Fyn som sin arbejdsplads. Efter 14 år på Helsingør-Helsingborg overfarten blev mit rederi solgt til Stena Line, hvilket medførte drastiske ændringer i min arbejdsrutine, således at mine fridage blev væsentligt indskrænket. Det medførte en øget transport frekvens til og fra Helsingør. Efter en del overvejelser besluttede vi, at det ikke var holdbart i længden, så derfor blev jeg nødt til at finde mig et nyt arbejde. Som sagt så gjort Silje så en stilling på nettet, hvor man søgte en skibsfører til Sejerøfærge. Min umiddelbare reaktion var "hvor pokker ligger Sejerø?" Ind på google og

finde ud af det. Efter at have studeret stillingen lidt nøjere tænkte vi, at det

Ruten til Sejerø

var et job, jeg kunne trives med, og som passede fint ind i vores planer om at flytte tilbage til Sjælland, så vi var lidt tættere på familien. Det lykkedes at få stillingen som skibsfører, og jeg blev ansat pr. 1 jan. 2010, samtidig med at rederiet "Sejerøbugtens Færger" overgik til Kalundborg Kommune.

Sejerø er en 12 kilometer lang ø i Sejerøbugten i Kattegat cirka 5 kilo-

Sejerøfærge på vej til Sejerø

meter vest for Sjælland. Den er 1.700 meter på det bredeste sted. Øen er 12,5 kvadratkilometer stor. Omkring halvdelen af øens 403 indbyggere bor i landsbyen Sejerby. Sejerø er en del af Kalundborg Kommune med egen

skole til og med 7. klasse. Herefter tilbydes eleverne at fortsætte deres skolegang på Samsø efterskole. Sejerø har en dagligbrugs, der holder åben året rundt, der er også et par cafeer og spisesteder, som holder sæson åbent. Sejerø er nok mest kendt for sine fine økologiske ænder og gæs, som trives uden problemer, idet der ikke findes nogen ræve på øen. Sejerø har også et forholdsvis nyt plejehjem, som sikkert har Danmarks bedste udsigt - over øen, havnen samt havet, der omgiver den. Sejerøs eneste livline til resten af Danmark er færge "M/F Sejerøfærge".

Overfartstiden er ca. 65 minutter med 6 daglige afgang i sommerperioden og 4 daglige afgang om vinteren. Der er en kiosk om bord, så man kan få en kop kaffe og stille den værste sult på overfarten.

M/F Sejerøfærge er 48 meter lang og 15 meter bred og den største af øfærgerne i Småøernes Sammenslutning. Den gik i drift 1. januar 1999 og har plads til 36 personbiler og 146 passagerer om vinteren og 245 passagerer om sommeren. Sejerøfærge er den eneste ø-færge, hvor der er mulighed for overnatning. Den er bygget med fire kamre og fælles bad/toilet, som passer til besætningen, der består af en skibsfører, en maskinchef, en styrmand og en skibsassistent (matros). Idet Sejerøfærge overnatter på Sejerø, er vores vagtturnus lagt, således at vi møder til en eftermiddags-/aftenvagt og står op til en morgen-/formiddagsvag. Sejerøfærge har første afgang fra Sejerø tidlig om

morgenen, således at evt. øboer og eller sommerhusgæster har mulighed for at nå på arbejde på Sjælland. Vi sejler i treholds skift, hvilket medfører, at vi arbejder to dage og holder næste dag fri og så fremdeles hele året rundt kun afbrudt af ferie og andre optjente fridage.

Mit arbejde som skibsfører på Sejerøfærgeren er at være øverste myndighed, den som træffer alle de svære beslutninger, der er ansvarlig for skib, besætning og passagerens sikkerhed. Den daglige drift består i at passe en fartplan og anløbe havnene på henholdsvis Sejerø og Havnsø på betrygende vis i al slags vejr. Når det så er sagt, så spiller vind og vejr en stor rolle i mit arbejde som skibsfører. Vejret omkring Sejerø er et af de mest forblæste områder i Danmark næst efter Vestkysten. Dette indebærer til tider, at der må træffes beslutninger om at indstille sejladsen til stor fortrydelse for øboer, som evt. strander på øen og/eller i Havnsø. Jeg har nu været ansat på Sejerøfærgeren i 10 år og har efterhånden prøvet lidt af hvert vejrmæssigt. Et af de vigtigste aspekter ved jobbet er at kende sin og ikke mindst skibets begrænsninger.

Derfor måtte jeg indstille sejladsen, da vi fik besøg af stormen "Bodil". Løvrigt er de fleste dage om året af en sådan beskaffenhed, at sejladsen til og fra øen ikke skaber de helt store udfordringer, hverken for besætningen eller passagerne.

Efter jeg blev ansat på Sejerøfærgeren, flyttede vi til Rørvig i et dejligt byhus 400 meter fra havnen. Så skulle man

Stormen Bodil set fra vindmåleren

Fra kommandobroen - færgen er oplagt på Sejerø

tro, det var nærliggende, at jeg arbejdede på Rørvig-Hundested færgeren....men ak, den starter og alle afløser i Hundested, så for mig var det ikke en mulighed. Silje kunne overflyttes og fik hele Nordsjælland som sin nye arbejdsplads. Men efterhånden som staten rationaliserede sine arbejdsgange, blev Siljes arbejde en byrde med bopæl i Rørvig.

Vi besluttede derfor at sælge og lede efter vores drømmehus tættere på Siljes nye arbejdsplads. Vores første prioritet til en ny bolig var beliggenhed, beliggenhed, beliggenhed. Det viste sig dog at være vanskeligere end som så! Det endte med, at vi måtte opgive at finde vores nye hjem - lige indtil Silje begyndte at udvide vores søgeområde og på den måde faldt

over et hus på Jungshoved.

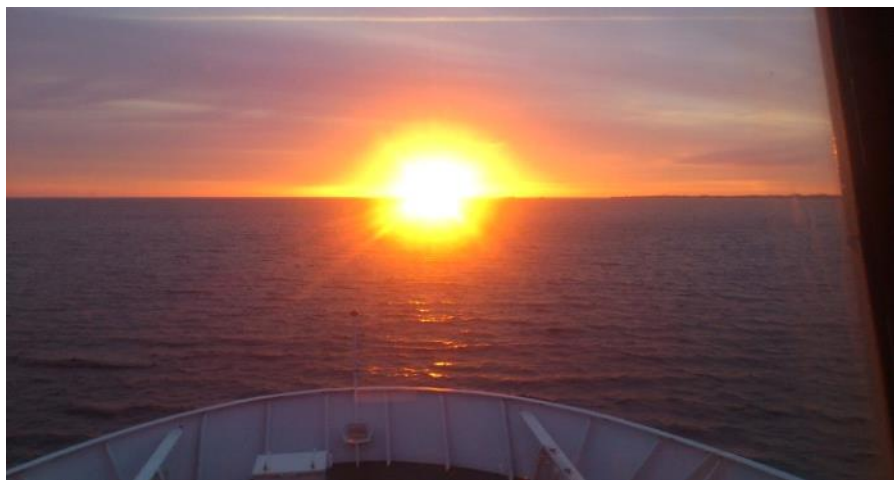
Vi fandt ud af, at det var på Sydsjælland og tænkte ikke nærmere over det, indtil vi fik arrangeret med ejendomsmægleren om at se huset. Først da gik det op for os, hvor langt væk det var fra alt. Men til vores dejlige overraskelse var naturen og hele området lige det vi søgte, så ængsteligheden steg jo nærmere vi kom. Bare huset nu kunne opfylde vores ønsker - og det gjorde det lige med det samme for os begge. Det var dejligt med den rare mavefornemmelse, og sælger var bare så venlige. Vi fik at vide, vi var i køen til at købe huset, så det var bare med at få formaliteterne i orden med banken og så give ejendomshandleren besked. Vi blev heldigvis enige med sælger, som alle på Jungshoved sikkert kender som Jane og Frede Jørgensen i Øen Smidstrup. Vi var klar over, at det var en stor beslutning for Jane og Frede, at de skulle sælge deres drømmehus, hvor de har boet i de sidste 40 år, til nogen

vildt fremmede. Vi lovede at passe godt på det. Vi har nu boet her i 1½ år og er bare så glade for at bo på Jungshoved med den skønne natur. Vi er virkelig blevet taget godt imod af naboer og den lokale beboerforening, hvor vi især har stor glæde af de dejlige aftener, vi har deltaget i fællesspisning og foredrag m.m. på Jungshoved Skole.

Tiden indtil nu har vi brugt til at gøre huset til "vores" hus, og vi er enige om, at det er her vi vil blive gamle.

Mit arbejde på Sejerøfærgeren er ingen hindring for at bo på Jungshoved, det er jo bare en "lille" køretur, og når jeg møder ved middagstid, er den værste trafik overstået, og så skal jeg jo ikke køre til og fra arbejde hver dag. Det er samtidig lykkedes for Silje at få Sydsjælland samt Lolland/Falster som sit arbejdsområde, så det har alt i alt været en win-win situation for os.♦

Af Eddie Mikkelsen

Sådan kan det også se ud...solnedgang

EVENT: ÅBNE ATELIERDØRE

I weekenden 12.-13. oktober havde flere Jungshoved kunstnere åbnet deres atelierdøre, så kunst-nysgerrige og andre interesserede med egne øjne kunne se, hvad der foregår i værksteder og atelierer på Jungshoved. Arrangørerne havde håbet på en god modtagelse, og tilslutningen til de åbne døre væltede alles forventninger. Det var en fest at se, hvor mange der kom ind ad de åbne døre.

Forløbet har været en smule hektisk, men vi nåede i mål. Det første etablerende møde blev holdt 24. 8., dvs. vi havde under to måneders forberedelse. Mange af os kendte ikke hinanden, og flere kunne ikke komme eller havde glemt mødet. Men stemningen var så tilpas positiv, at vi satte lokomotivet i gang. Vi havde Kirsten Thomsen med som en slags skriver og idemager. Hun er dygtig. Og Vibe Krogager udarbejdede et logo, som der var stor begejstring for. Logoet er lavet med tilladelse fra Me-

nighedsrådet i Jungshoved Kirke. Det forestiller et udsnit af dansefrisen, en af kirkens fine kalkmalerier, som endvidere er en del af turisternes Michelin stjernedrys. Det er vores fremtidige signatur, som kommer til at stå for Jungshoved Kunstnere. Vi er stolte!

Det er allerede besluttet, at Jungshoved Kunstnere vil gentage Åbne Atelier i fremtiden. Vi har fået så mange smil, gode lange snakke og smukke tolkninger på vores kunst, så det er ikke sidste gang vi åbner vores "hemmelige døre". Og hvis der sidder eller står en kunstner et sted her på Jungshoved som ikke er med i gruppen, skal du endelig kontakte os, hvis vi ikke allerede har kontaktet dig.♦

På gruppens vegne

Sidse Friis

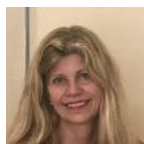
Jungshoved kunstnere der var med i Åbne Atelierdøre

Allan Olsen
allan@stavreby.dk

Maria Cecilia Torstensson
marcecia@yahoo.dk

Sonja Lucien
sonjalucien@gmail.com

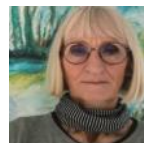
Morten Ellehaug
morten.er@gmail.com

Ann Helene Stangbye Madsen
annhelen_stangbye@hotmail.com

Sidse Friis
sidsefriis@stavreby.dk

Lene Christensen
lech@anarki.dk

Tine Bech-Willumsen
tbwillumsen@mail.dk

Lise Ettrup Wolsing
lisewolsing@outlook.com

LÆSERNE SKRIVER

Fra Preben Munch har vi modtaget:

Jeg har dette billede fra mine bedsteforældres sølvbryllup. Det er fra omkring 1950. Min mormor hed Valborg og morfar hed Jens. Jeg håber, der er nogen, der genkender dem. De boede på Stavreby Strandvej.

Evt. oplysninger om personerne kan sendes til redaktionen.

Se side 2

LÆSERNE SKRIVER

Fra Kirsten Dietrich, Bønsvig, har vi modtaget:

En beboer, der er flyttet til Jungshoved for nylig, fortæller, at hun er flyttet herved fra København på grund af stråling fra trådløse forbindelser.

Det er dejligt, at andre end jeg siger fra. Jeg er ikke tidligere trådt frem for at sige, at også jeg har store problemer med trådløse forbindelser - både mobiler og WiFi. Jeg får stærke hjernesmerter og måtte desværre erkende det i sit fulde omfang i 2014. Jeg kan ikke opholde mig i rum med tændte mobiler eller Wifi.

Ej heller køre i offentlige transportmidler, gå til foredrag, i biografen eller koncerter. Til den gode side hører, at da Allan Capión hørte mig sige det, svarede han bare, at jeg skulle nævne det, når jeg bestilte Frøen, så ville jeg blive hentet sidst og sat først af, og folk i bussen vil blive bedt om at slukke mobiler, når jeg kørte med.

TAK til alle, der bare hjælper uden at stille spørgsmål. Ved Åbent Hus hos en af øens kunstnere fik jeg en lille pamflet overdraget af en genbo. Se den på www.nejtil5G.dk

Fra Lene Gurskov, Stavreby, har vi modtaget:

Nyt fra Stavreby Gadekær

Efter en god, blandet sommer er vi godt tilfredse med Stavreby Gadekær. Det var hårdt arbejde at luge inden for hegnet, ud over tidsler så er siv nok det sejeste. Gadekærets to blomster-

16 blomsterkummer på Jungshoved fik Gadekærets en femteplads i den samlede vurdering. Mange tak til Lena Pedersen og Svend Friis for det store arbejde med at holde og vande.

Fra Projekt Jungshoved By har vi fået fire små æbletræer, da Duevangen også er indfaldsvej til Jungshoved by. Vi planter æbletræerne inden for hegnet. Æbletræerne er podet på Ugledige Planteskole, og det er fine gamle, lokale æblesorter: Fredskov, Hans Wassard, Rundelen og Brødæble. Jeg har pottet dem over i nogle større spande, og de kommer i kravlegård her hos mig vinteren over. Mange tak - vi passer godt på dem!

kummer har været flotte i år, ud af de

LÆSERNE SKRIVER

Fra Kristina og Peter Søltofte, Stenstrup, har vi modtaget:

Lillebror Nikolaj, Kristina og hendes tvillingsøster, Theresa, kikker alle på E.T. d. 23.4. 1981

E.T.S HJEMKOMST

For ca. 12 år siden flyttede vi fra et lille bitte hus i Husum til dejlige Jungshoved. Endelig kunne vi få Kristinas skildpadde, som havde boet i eksil hos hendes forældre, hjem til Kristina. En Græsk Landskildpadde, som Kristina fik i 1981, da hun var seks år gammel. Nu havde vi pladsen til at "E.T.", som den var døbt, kunne få det frilandsanlæg, den havde fortjent. Jordbærbedet, som de tidligere ejere havde fugle- og rådyrsikret, blev gennemgået for smuthuller, og E.T. blev installeret. MEN - og det er måske ikke alle, der ved det, vi vidste det ikke - græske Landskildpadder er fortrinlige eskapister! E.T. STAK AF! Og vi havde ikke engang haft ham tilbage en hel sommer.

Få dage senere var der sommerfest i

Stenstrup, og vi fortalte om E.T.s flugt. Heldigvis var Christoffer Blindbæk tilstede, og der gik ikke længe, før han havde sporet den. Den var blevet fundet en lille kilometer nede ad Smidstrupvej. Vi blev henrykte, fik E.T. tilbage og blev enige om, at jordbærbedet måske var sikkert nok til at holde rådyr og fugle ude, men bestemt ikke sikkert nok til at holde skildpadder inde. Derfor blev E.T. nu installeret sammen med kaninerne i den nyopførte kaningård med meterhøjt hegn, nettag og hønsenet gravet godt 30 cm ned. E.T. virkede, som om den hyggede sig fint med kaninerne, og da vinteren nærmede sig, gravede den sig ned. Vi var nervøse for, om E.T. kunne klare en hård dansk vinter og lagde halm over stedet, hvor den havde valgt at gå i hi.

Da foråret kom, holdt vi spændte øje med, om E.T. havde overlevet vinteren, der havde jo været perioder med frost og også med rimelig hård frost. Glæden var stor, da vores lille skildpadde dukkede op af jorden.

Et par somre gik, og kaninerne blev flere og flere. E.T. gravede sig ned sidst på efteråret og dukkede op igen næste forår. Men et år kom E.T. ikke op, som den plejede. Det havde været en vinter med en ganske lang og hård frostperiode, og vi blev enige om, at den nok ikke havde klaret

vinteren. Måske havde kaninerne gravet en gang ned til E.T., som dermed havde fået for meget kulde. Vi prøvede at grave, men E.T. kunne vi ikke finde.

Kaningården blev til hønsegård og så til andedam, i samme periode eksploderede Facebook, hvor Jungshoved selvfølgelig har sin egen gruppe. En søndag i sommeren 2019 ser Kristina et opslag i gruppen om en skildpaddes fremkomst i en have på Over Lyngen, mere end 3 km herfra. Kunne det være E.T.? Nej, det var alligevel måske fem år siden, den var forsvundet. Tanken om, at det kunne være E.T., ville ikke slippe, og Kristina efterlyste billeder af skildpadden hos sine forældre. Men ak, kun et enkelt billede fra E.T.s allerførste dag i dens allerførste hjem. Tvivlen var stor, en skildpadder ændrer sig trods alt på 38 år med de sidste fem i den barske danske natur. Kristina lod håbet vinde over tvivlen og kontaktede finderen. De blev hurtigt enige om, at hvis ikke andre meldte deres skildpadder savnet, kunne hun beholde den. Hun kunne faktisk få den med med det samme, da finderen ikke bor på Jungshoved, førend hendes hus er restaureret færdig, og hun havde planlagt at aflevere skildpadden på et dyreinternat, hvis ingen meldte sig.

Da skildpadden kom hjem blev den studeret nøje, og den havde samme størrelse og farve på maven, og vi blev mere og mere sikre på, at E.T. var kommet hjem, fem år efter den

forsvandt sporløst fra vores topsikrede kaningård!

E.T. har nu været hjemme siden august måned, og da den begyndte at grave sig ned i starten af oktober, blev vi enige om at lægge den sikkert i en kasse i en uopvarmet bygning, så vi kan bygge et topsikret frilandsanlæg til foråret, et anlæg sikkert nok til at holde en snart 40 år gammel rutineret Houdini inde! Vi vil ikke miste den igen, nu er spørgsmålet så bare, om den bliver ved med at stikke af, fordi den i virkeligheden søger en mage...

Vi er meget taknemmelige over at have fået E.T. AKA "Houdini" tilbage. Hilsen, Kristina og Peter Stenstrup

KUNSTNERE PÅ JUNGSHOVED (6)

En samtale med maler Morten Ellehaug

en faglig sikkerhed der er meget tydelig i hans billeder. Som barn af en far der malede og udstillede, en oldemor der var uddannet billedkunstner og en grandonkel der var billedhugger, blev Morten også meget tidligt optaget af maleriet. "Min far var påvirket af Picasso, af kubismen, af Asger Jorn - og det blev jeg også. Jeg er autodidakt, muligvis inspireret af min billedkunstlærer i gymnasiet som sagde: lad være med at spille din tid på akademiet!" (han var selv akademiuddannet).

Som 17-18-årig begyndte det at tage fart og Morten udstillede på en masse små gruppeudstillinger i Sønderjylland fra 1979 til 1985. Derefter

Mortens malerier lyser af energi; der er leg og alvor, farver og former, alt holdes på plads og i skak indenfor rammen. Hele paletten er i brug, for der er meget på spil og meget på hjerte i dem. Her sætter et nærvær sig igennem.

Jeg er på besøg i sommerhuset i Bønsvig med udsigt over havet - det bliver ikke smukkere. Det er da også her mange af Mortens malerier bliver til i et atelier i den ene ende af huset.

Morten er en kunstner der kan sit håndværk; det giver

blev det til udstillinger i diverse kunstforeninger i København og på Sjælland frem til 90'erne. Her udstillede Morten også regelmæssigt i Galleri Loke, ligesom Galleri Krebsen brugte Mortens akvareller til diverse opgaver.

Morten har gennem årene modtaget en del legater og rejselegater til Andalusien og Rom. "I Rom blev jeg meget optaget af de store pladser, af fontænerne, af gadebelysningen, og når jeg sad der og tegnede kom der fødder gående, og jeg begyndte at tegne fødderne der blev det til fortællinger. Jeg fabulerede så at sige videre ud fra de naturalistisk malede fødder". Nogle af de værker han skabte i Rom udvirkede, at han fik sin debut på den store kunstscene, idet han i 1996 debuterede på Kunstnernes Sommerudstilling (KS) og Kunstnernes Efterårsudstilling (KE) på "Den Frie" (Udstillingsbygningen ved Østerport). Senere kom han til at sidde i bestyrelsen for KE (1997-2000) og kunne fra første parket erfare, hvordan store censurerede udstillinger bliver til. "Det er en hård branche, hvor der bl.a. blev kæmpet for nogle bestemte politiske dagsordener, men det var interessant at arbejde sammen med store anerkendte kunstnere, og jeg lærte meget af det." Morten udstillede de næste år i en lang række kunstforeninger i store danske virksomheder, og ved årtusindskiftet blev det til en meget stor soloudstilling i det anerkendte Galleri El, i Elblag i Polen.

Morten er udover sit livslange virke som maler involveret i mange andre ting. Han var med til at starte en ny højskole op på Møn i 1998, hvor han som leder og underviser i billedkunst udviklede metoder til at bruge maleriet som procesværktøj til personaleudvikling og ledelsesværktøj. Også politisk har Morten involveret sig, idet han stillede op til folketingsvalget 19 for Alternativet. "Jeg ville godt støtte de gode ting der kom med."

Men tilbage til maleriet. Morten beskriver sig selv som en både figurativ og abstrakt maler. "Som min far var jeg inspireret af Paul Klee og Cobra-bevægelsen. Klee er helt sin egen, kan hverken sættes i bås som abstrakt eller naturalistisk maler: men før jeg opdagede Klee havde jeg fået øje på Wassily Kandinsky, der er en poesi der taler ind i mig."

Og netop poesien fylder meget i Mortens liv. Han debuterede som digter i Hvedekorn i 1992, da Poul Borum var redaktør, og deltog i oplæsninger sammen med ham. Morten blev en del af den dengang nye lyrikbølge med bl.a. Michael Strunge, Søren Ulrik Thomsen og Pia Tafdrup. Morten skriver stadigvæk. "Ligesom at male er det at skrive et digt noget der tager tid. Det at sidde og nørde med et digt og få ordene til at falde på plads i en ny matrix. Jeg kan ikke skelne mellem at male eller skrive - det hænger sammen."

På spørgsmålet om, hvordan han arbejder, svarer Morten:

”Jeg maler som sagt både figurativt og abstrakte malerier. Det er sådan fifty/fifty. Når jeg maler figurativt, starter jeg med at tegne. Jeg havde en periode i 90erne, hvor jeg malede

Her er et af de digte, som Morten debuterede med i Hvedekorn:

SKUMRINGSVÆSNER

Traet i himmelen

bærer grenene ud i luften og strækker sig for at nå engle

lyset bagfra giver silhuetterne liv

dermede i mørket danser roden af sted

for at finde føde

hvor stammer du fra synger kragen

og solen går ned

lidt efter er jeg alene

med formen

og den kriblen himlen lader tilbage

med forundring

I mørket besjæler vi vor angst

med væsner vi kun ser

idet vi blinker med øjnene.

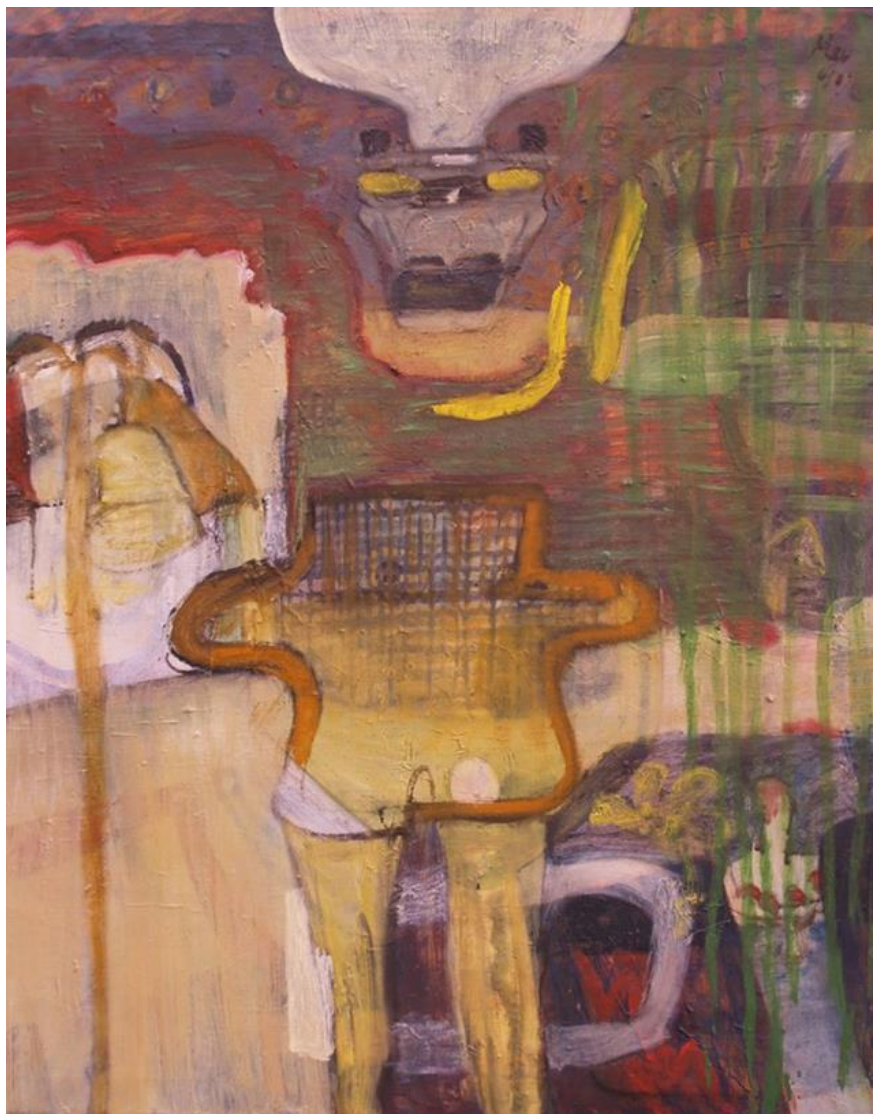
nonfigurativt, det var bevidst jeg ville prøve det. Det var lidt skræmmende, for jeg havde ingen tegninger at holde mig til. Så vendte jeg tilbage til det figurative. For nylig har jeg genoptaget det abstrakte maleri på en helt ny og frisættende måde. Det giver energi til det figurative maleri.” Jeg spørger ind til Mortens farve-

valg. ”Jeg har haft en palet med en forkærlighed for nogle forskellige farver, der har fungeret fint sammen. Der er mange andre ting der spiller ind på farvevalget i et maleri - hvordan har man det sjæleligt, hvordan er lyset, osv.

”Jeg arbejder tit i serier, hvor jeg prøver nogle ideer af, f.eks. er dette billede en del af en serie med en nedtonet farvepalet: kalibrering. Jeg blev inspireret af film, som jeg har arbejdet meget med. Jeg har set mange billedrammer rulle forbi, billeder og fragmenter, en legen med figurer - kommer de oppefra eller nedefra kommer de igennem? Jeg er også interesseret i det samfund der omgiver mig, og billederne er udtryk for en afsøgen af hvordan vi kalibrerer. Der er mange ting i spil i sådan et billede. Der er noget eksistentielt og noget symbolsk som spiller ind.”

”Jeg er ret længe om at male, indtil jeg når til et sted, hvor jeg føler at jeg er færdig. Eller jeg kan ikke finde ud af hvad der mere skal til. Så kan jeg kikke på det gentagne gange. Det hænder, at når jeg er i gang med et andet billede, kan jeg lige pludselig se, at det er det og det der mangler.”

”Hvornår er et billede færdigt? Morten citerer Per Kirkeby ”hvor længe har du modet til at blive ved!”

”Tegningerne skal være der, men de skal ikke være for perfekte, for så dør det på lærredet, så er man nødt til at smide det væk eller smide noget nyt ind, en form for modstand, f.eks. at lade malingen løbe, kratte i malingen

eller tilføje en grim farve der sparker til billedet.”

Vi går ud i atelieret hvor der er male-
rier overalt. Morten viser frem og vi
ser og taler om dem. Jeg ser også

farens og oldemorens malerier, oldemoren en kunstner der ikke fik lov at udfolde sin kunst fordi hun som tiden fordrede skulle hellige sig hus og børn...

NATUREN

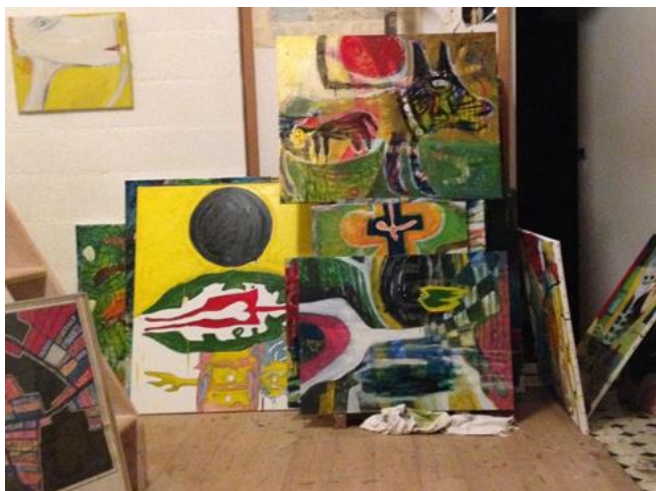
Naturen er det uden for
det grønne med noget i
natten med sin måne
dyrene der hele tiden løber væk
og angsten der lister sig ind
i mørket og rumsterer

LIVSKUNST

der er lys over havet
der forbinder mig med det sted
jeg lærte kærligheden at føle
den morgen den forsvandt
bag de drivende skyer og et højspændt træ
forstod jeg timeligheden
i al livskunst

Morten taler sig varm her mellem sine billeder og siger "at male er jo en dialog man fører med sig selv. "Man skal aldrig blive færdig med at se på et billede – det skal de der køber dem heller ikke!"♦

Kirsten Thomsen

BLOMSTERNES HALVØ 2019

Vinder af årets blomsterkumme-konkurrence blev for 4. år i træk

BØNSVIG. Stort tillykke til Bønsvigs blomsterpasser Ida Nerup.

Nedenfor flere vindere med fine præmier.

SYNG SAMMEN-AFTEN

Kan du lide at synge sammen med andre?

Så kom op på første sal i Jungshoved Skole, og vær med. Vi synger lystige viser, højskolesange,

salmer, nye viser, årstidssange m.m. Mogens Jacobsen og Bo Pagh spiller til.

Der er mulighed for at købe kaffe/te og kage i pausen.

Vi synger følgende aftener i efteråret:

Torsdag 9. januar kl. 19.00-21.00

Tirsdag 18. februar kl. 19.00-21.00

Tirsdag 10. marts kl. 19.00-21.00

På gensyn, alle er velkomne.

ET STED PÅ JUNGSHOVED (33)

Foto: Jens Ottosen

Jungshoved Vandværk

Fra den gamle protokol:

Jungshoved Vandværk holdt stiftende generalforsamling i januar 1960. Det var byens første vandværk, der her blev aftalt oprettet. Alle byens huse og gårde havde indtil da haft vandforsyning fra egen brønd. Værket blev oprettet som et interessentselskab. Interessenterne var: H.C. Hansen, Solbakken, Verner Gissel, Nøddebo, Hans Erik Nielsen, Jens Caspersen, Villiam Hansen, Johannes Nielsen, Laura Hansen, Henning Sørensen og Svend Aage Nielsen. Alle ni var mødt. Man valgte en bestyrelse bestående af: H.C. Hansen, Henning Sørensen og Sv. Aa. Nielsen. Jens Caspersen blev valgt til revisor. Bestyrelsen aftalte med Johannes Nielsen, at han som modydelse, mod at stille en grund til rådighed til det nye vandværk, ville blive fritaget for at betale for sit årlige vandforbrug.

Som man kan se af listen over inte-

ressenter, var det langt fra alle i byen, der var interesseret i at blive en del af det nye vandværk helt fra starten. Efter den stiftende generalforsamling gik den nyvalgte bestyrelse i gang med at indhente tilbud på etablering af det nye vandværk herunder også rørledningen til de tilmeldte interessenters ejendomme. Efter tilbudsrunderen valgte bestyrelsen at benytte sig af følgende tilbud: Boring og smedearbejde, smedemester Poul Larsen, Jungshoved By, drænings- og murerarbejde, murermester Henning Sørensen, Jungshoved By og el-installation, elinstallatør Simon Hansen, Mern. Den Sjællandske Bondestands Sparekasse tilbød at låne interessentskabet bag vandværket 18.000 kr. på følgende betingelser: Årlig ydelse på 8,1% af hovedstolen og 4½ % i omkostninger ved lånets optagelse. Efterfølgende besluttede man at overlade gravearbejdet til Poul Hansen, Lundegård og Magnus Nielsen, Enegårde.

Af vandværkets protokol fremgår det ikke, hvornår vandværket blev indviet, og hvornår det begyndte at levere vand til de ni interessenter, men 25. maj 1961 skriver de i protokollen, at de inden den årlige generalforsamling mødtes ved det nye vandværk, "som vi besøgte og fandt tilfredsstillende". Af vandværkets første protokol fremgår det også, at alle bestyrelsesmøder og generalforsamlinger blev afholdt i Brugsforeningens kontor. Først i 1965 er pladsen i kontoret tilsyneladende blevet for trang til, at den kan rumme hele forsamlingen af interessenter, der nu er vokset med omkring 10 nye tilslutninger siden oprettelsen. Blandt de nye er forsamlingshuset og boligselskabets to huse i Jungshoved By. Allerede i 1964 drøfter bestyrelsen en udvidelse af vandværket, så man kan forsyne endnu flere ejendomme i Jungshoved By, og i 1967 gennemfører man en udvidelse af vandværket. I de kommende år vokser tilslutningen til vandværket markant. Blandt de nye er Jungshoved Mølle, Jungshoved Brugsforening og alle husene på Mislehøjvej helt ud til det gamle møllested. I 1973 kommer Jungshoved Skole også med, hvorimod man må takke nej til en henvendelse fra Lynggården, som har udtrykt ønske om at blive tilknyttet vandværket. Bestyrelsen finder, at afstanden til Lynggården er for stor, og at man fortsat er forpligtiget til at forsyne de huse i Jungshoved By, der endnu ikke er tilsluttet. I 1978 må man også sige nej til en henvendelse fra Præstø Kommune om at forsyne husene på Tågeholt med vand, da vandværkets kapacitet nu ikke kan

klare yderligere tilslutninger. I 1979 vedtager man at udvide bestyrelsen fra tre til fem medlemmer.

Af protokollen 25. juni 1979 fremgår det, at man har haft planer om at udvide vandværkets kapacitet med en ny boring, men på generalforsamlingen året efter beslutter et stort flertal at nedlægge det gamle vandværk og at sælge bygningen og grunden til naboen, Kaj Henriksen. I stedet for det gamle vandværk, beslutter man at etablere en ny boring og opføre et helt nyt vandværk på en ny grund vest for Jungshoved By. Det samlede tilbud på grund, boring og bygning med inventar lyder på 350.000 kr. + moms. Den 29. november 1981 kan man indvie Jungshoved Bys nye vandværk. 30 interessenter er mødt op på dagen.

I de følgende år bliver endnu flere ejendomme i Jungshoved By, på Fuglsangvej, i Tågeholt og på Ambæk Mark tilsluttet. I 2010 indgår Jungshoved Vandværk og Stavreby-Bønsvig en aftale om at forbinde de to vandværker med nødforsyningsledning, så man kan hjælpe hinanden med vandforsyning i nødstilfælde. I 2019 bliver de 19 forbrugere i Stenstrup Vandværk enige om at nedlægge byens vandværk og søge om at blive sammenlagt med Jungshoved Vandværk. Den 19. oktober 2018 åbnede man for vandet i den nylagte ledning fra Jungshoved Vandværk til Stenstrup. Det samlede antal tilsluttede ejendomme i Jungshoved Vandværk er hermed vokset til 83.

Knud Jacobsen

JULETRÆSFEST I JUNGSHOVED SKOLE

Jungshoveds Børn inviterer børn, forældre, bedsteforældre og andre interesserede til juletræsfest lørdag 7. december kl. 15.00-18.00.

Der vil være krea-værksted, besøg af julemand, levende musik og lanterneoptog. Der vil også være salg af kaffe, kage og mad.

Se mere info om bl.a. tilmelding på facebook siden for Jungshoveds Børn.

Eller kontakt Tina Aasberg: 25388138.

NYT FRA JUNGSHOVED SKOLE

TUSIND TAK til Traktortrækforeningen som på borgermødet d. 18.11 overraskede skolen med en donation på 25.000 kr.

Vi er meget taknemmelige for, at de sådan tænker på os.

Samtidig donerede også de 10.000 kr. til Byfornyelsens indvielsesdag. Også stor tak fra Lokalerådet.

På billedet ses Rene Jensen og Jesper True fra Traktortrækforeningen og Lise Jacobsen fra skolen.

NYT FRA JUNGSHOVED SKOLE

Så er der igen lys i alle vinduer, mange biler i gården og mange stemmer i skolen. Dejligt!

15 friske folk mødte op til arbejdsdag og fik alt gjort rent og fint til sæsonstart. Sikke meget vi nåede. Tusind tak. Bl.a. gik et par frivillige i gang med at renovere den sidste del af gymnastiksalen. Alle de brune træpaneler blev sat fast og er efterfølgende blevet malet et utal af gange. Nu har vi den flotteste gymnastiksal nogensinde. Kæmpe stor tak til de frivillige.

Alle skolens stole har fået nye hynder, så man kan sidde godt til foredrag, spiseklub, sangaftener, møder og alt det andet, der bruges stole til.

Vi har søgt midler til en trappelift/stolelift, så alle uden besvær kan deltage i aktiviteter på første sal. Vi krydser alle fingre for, at vi får til-

skud hertil. Desuden søger vi igen

om midler til den bevaringsværdige bygning - også denne gang til flere vinduer, bl.a. i bade- og omklædningsrum og i vævestuen. Vi fik skiftet vinduerne i øst- og vestlokalet i foråret og håber, det gør lokalerne lunere og sparer på olien i kommende vintre.

I kommende tid er der ud over de faste aktiviteter julemarked og juletræsfest, solhvervsyoga, flere af skolens foreninger har julekomsammen, og både før og efter jul er der mange tilbud om spændende foredrag. Til februar kommer fastelavnsfesterne - 21. februar for pensionisterne og 23. februar for Jungshoveds børn, forældre og bedsteforældre.

Vi ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår, pva af styregruppen,

Lise Jacobsen

SPISEKLUBBEN PÅ JUNGSHOVED SKOLE

Velkommen i spiseklubben. Vi glæder os til at se nye som gamle gæster.

De fire næste gange bliver: 5.12., 30.1., 27.2. og 26.3. Alle dage er torsdage.

Man kan komme og spise fra kl. 17.45 til kl. 19.00. Køkkenet lukker kl. 20.00.

Den 27.2. har vi igen den store fornøjelse at byde Per Sellebjerg velkommen som gæstekok. Aftenens menu kommer igen til at bestå af retter med vildt - Per håber på, at der kan komme vildsvin på menuen denne gang. Prisen for et måltid mad er 60 kr. pr. voksen og

30 kr. pr. barn (mellem 4 og 12 år). Børn under 4 år er gratis.

Den 5.12., 30.1. og 26.3. serveres foruden hovedretten også en dessert, fremtryllet af dessertkokken, Merete Larsen.

Til maden serveres vand. Øl, sodavand og vin kan medbringes.

Deltagerantallet er max. 50 personer pr. gang.

På gensyn og venlig hilsen,
Kurt og Knud

Tilmelding til: Knud Jacobsen, Ambæk Mark 10, tlf. 22 21 55 25 eller pr. e-mail til: knudjacobsen@gmail.com. Husk tilmelding i god tid. Tilmelding foregår igen efter først til mølle- princippet. Man kan kun tilmelde sig fra gang til gang.

UDSTILLING I VÆRKET

“mellem vandene”

af Dan Brown Brønlund & Sofie Hviid Vinther

"Mellem vandene" er en udstilling bestående af portrætter af det vand, der omgiver os. Portrætter, der grænser op til byerne Stavreby, Århus og Bergen, steder vi har en stærk tilknytning til på nært og fjernt hold.

Vi samler og udstiller dem i Værket, Stareby Strandvej, fredag 27. december, hvor der vil være åbning kl. 17.00.

Kom og del et glas vand med os!

HØNSERIET, DER BLEV TIL ET MØDESTED

I serien om iværksættere på Jungshoved støder bladets udsendte cykelreporter denne gang på en beretning om hønseri og om en kæde i flere led af kærlighed ved første blik – fortalt af Birgitte Escherich på Nakkegården. Vi skal egentlig tale om hendes åbning af Muldiverset, men den historie viser sig at have lange rødder.

På soppetur med farmand som 3-årig

Det hele tager nemlig sin begyndelse en smuk sommerdag i 1963, hvor den sene sol slår smut i fjorden og Stavreby Havn anduves af en folkebåd på udkik efter en hurtig overnatning. På dækket står Allan fra Nørrebro, 19 år og forelsket, og ved roret sidder hans kommende svigerfar. Allan glæder sig nok til at møde kæresten i København igen, men falder også straks for stemningen i den lille enkle havn og får den gode idé at forene begge dele: Kæresten skal da med på en ny sejltur til Stavreby!

Det bliver starten på en livslang kærlighed til stedet, og året efter undfanget det unge par Birgitte, der får Stavreby ind med modernælken og kommer til at tilbringe mange af barndommens sommerdage på havnen. Først på ferieture med folkebåden, senere på teltture med familien i den trofaste Morris 1000, og endnu senere med fars hjemmebyggede mahognibåd ”Fjumse”.

Utallige rejer bliver i de år pillet på trappen foran Gunnars skur, og utallige ål bliver røget i havnens røgeovn. ”Sammen med de friske råvarer mindes jeg det som en nærmest paradissk tid med plads nok til mange skæve typer på havnen, fisk nok til alle og omsorg nok til alle os børn”, fortæller Birgitte. ”Også plads til at gå på opdagelse på egen hånd som barn. Sammen med Majbrit i nr. 42 havde jeg en hemmelig usynlighedshæk, og bag ved den kunne man gøre alt, for der var man nemlig usynlig. Bag Majbrits hus fandt vi et gammelt jernkomfur, hvor vi legede kok, så der lavede jeg mine første forsøg med madlavningens mysterier”.

I teenageårene trak bylivet mere i Birgitte, men barndomsminderne var alligevel brændt godt fast, så da hun skulle giftes med sin Kim kunne det kun være i Jungshoved Kirke med fest i forsamlingshuset. Ligesom Birgittes forældre kom det unge par til at holde meget af egnen og kom igen og igen, gerne som gaster på ”Fjumse”. Og mødte igen den lokale omsorg,

for en dag da den højgravide Birgitte var ved at stuve sig ned i køjen, kom Lene Gurskov forbi med et tilbud. Gurskovs var ligesom Birgittes forældre faldet for Stavreby på en sejl-tur og havde købt det lille hus på Stavreby Strandvej 47 (hvor familien Bøhm nu holder til). Og der skulle det unge par da overnatte – i lidt mere komfort end ”Fjumse” kunne tilbyde.

Nu slog kærlighed ved første blik til igen, for det hus kunne den lille familie ikke glemme. Heldigvis blev det senere til salg og i nogle år deres ferie- og weekend-base året rundt. Men Stavreby trak mere end det, og på endnu en smuk sommerdag i 2007 stod de ved til-salg skiltet på Nakkegården og mærkede hvordan snusfornuften forgæves strittede imod mavefornemmelsen: ”Det var bare her vi skulle bo”, og så flyttede familien fra det centrale København til fred og natur i udkanten af Stavreby. Nakkegården gav dog også god plads til udfoldelse, og mange har danset natten væk til sommerfest i haven eller i laden, der snart blev døbt ”Stavrebyhallen”. På den måde vendte Birgitte hjem til barndommens gode minder om fællesskabet i landsbyen.

Arbejdslivet som landsdækkende konsulent fulgte dog ikke med ud til halvøen, men i 2013 tog det et stort spring i den rigtige retning. Birgitte havde i mange år arbejdet som rådgiver med at introducere bæredygtighed i storkøkkener og kantiner, men oplevede lidt for tit at de nødvendige forandringer ikke rigtig slog rod.

Derfra modnedes en ide om at bæredygtig mad ikke bare skulle fortælles om, det skulle opleves midt i hverdagen. Og den ide blev bærende i Præstø Madmarked, der i 2013 slog dørene op som lokal gårdbutik, spisested og forsamlingshus. Ideer som lokale råvarer, at undgå madspild og tæt samarbejde med lokale avlere blev meget godt modtaget og dannede skole mange steder. Til Birgittes store sorg måtte madmarkedet dog erklæres konkurs i 2015 på grund af en upålidelig medarbejder. En sorg, det tog flere år at bearbejde.

Men med fra tiden i madmarkedet tog hun også den oplevelse, at det gode måltid af ærlige råvarer virkelig kan samle folk – og vække ikke bare appetitten, men også nysgerrigheden efter de principper, der ligger bag. Så en dag så hun på Nakkegårdens gamle hønsestald med nye øjne, greb en kost og begyndte at fjerne årtiers spindelvæv. For nu skulle de bæredygtige ideer fra madmarkedet flyttes hjem i egen gård. Mange, mange arbejdstimer og administrative forviklinger senere kunne hun og Kim endelig i denne sommer slå dørene op til Muldiverset, hvor ideerne om lokal gårdbutik, spisested og samlingspunkt mødes i det tidligere hønseri på Stavreby Strandvej 36.

”Tilstrømningen på åbningsdagene var simpelthen overvældende, men det allerbedste for os var de mange taknemmelige kommentarer fra både lokale beboere og mange gamle kendinge fra Præstø Madmarked – som simpelthen havde savnet sådan et sted” fortæller Birgitte. Inspireret af

det hyggelige genbrugs-sofahjørne døbte nogle Stavrebyboere straks stedet ”Stavrebys udvidede dagligstue” med henvisning til den afslappede stemning og fællesskabet om måltidet ved de lange borde.

”Vi prøver at lave velsmagende mad, der er ærlig, bæredygtig og usnobbet – og det er der åbenbart mange, der gerne tager til Stavreby efter, for vi har haft forrygende travlt lige siden åbningen”, smiler Birgitte og tørrer lidt sved af panden. ”Hver weekend har været lidt af en 4-dages spurt for både Kim og mig og vore gode hjælpere. Så søndag aften har jeg godt trætte ben og store fødder, men er også fyldt af glæde over den oplevelse, som gæsterne er med til at skabe.”

At gæsterne er med til at skabe oplevelsen kommer til udtryk på mange måder: God stemning, god snak på

kryds og tværs, venlig hjælp med afrydningen – og af og til spontan sang og musik. Som man kan se nedenfor blev den spontane sang på en glad fredag aften til kædedans for alle.

En anden fredag aften kom Per Henriksen med guitar og venner og spurgte om han ikke måtte spille et sæt af klassikere og egne sange. ”Det kunne vi ikke sige nej til, for det rammer lige i hjertet af vores ønske om at være et tilbud for alle om godt fællesskab omkring et måltid”, slutter Birgitte.

Og sådan blev ringen sluttet gennem mange led, der i sidste ende bragte Birgitte tilbage til barndommens havn og gode minder, gjorde Stavreby et hønseri fattigere og Jungshoved et mødested rigere. ♦

*Jørgen B Svendsen
Cykelreporter*

Gårdbutikken i Muldiverset

KIRKE OG MENIGHEDSRÅD

Fødselskirken i Betlehem – mødet med et 'helligt sted'

I september var vi, en gruppe præster her fra provstiet, på besøg i 'Det hellige land'. Et af besøgene gjaldt Fødselskirken i Betlehem.

'Det hellige Land'! Slår man op i et atlas og leder efter 'Det hellige Land', så finder man ingenting. Til gengæld kan man finde både 'Israel' og 'Vestbredden'. Men de to steder er ikke 'hellige'. De er ligeså meget moderne, hverdagsagtige, både reli-

giøse og ikke-religiøse og ligeså konfliktfyldte som andre steder rundt i verden. Eller måske endda mere.

Men det er bare dér, at i dette område – i det moderne Israels landskab og på 'Vestbredden', hvor Betlehem ligger, dér befinder nogle af de vigtigste helligsteder i kristenheden sig. Lige i det område, der geografisk set ikke er meget større end Jylland!

Og et af de steder er altså Fødselskirken i Betlehem.

Fødselskirken

Den kirke, man ser i dag, er fra korsfarertiden, d.v.s. fra omk. år 1100 e. Kr. Den er bygget over det sted, hvor den oprindelige kirke lå.

I årene 306-337 e. Kr. hed den romerske kejser Konstantin. I den kristne kirkes historie er han interessant, idet han var den første kejser, som officielt tillod den kristne kirkes menigheder at samles frit i kirkerne overalt i det romerske kejserrige.

I 320erne sendte Konstantin sin mor, Helena, på en længere rejse til Palæstina, som området hed dengang, for at opsøge de steder, hvor Jesus havde færdedes. Herunder det sted, hvor han blev født. Fødselsgrotten i Betlehem. Helena kom til området i 325 og lod en kirke opføre ved en grotte, som hun mente, var lige dét sted, hvor Jesus blev født.

Men om det lige er den hule, hvor Jk blev født, er uklart, for hvordan ved man det på mere end 300 års afstand til selve begivenheden. Men her, hvor Fødselskirken nu ligger, lod hun ikke desto mindre en ottekantet bygning opføre og en basilika i tilknytning til. Af Helenas oprindelige bygning har man nu kun nogle gulvmo-saikker tilbage. Dem er der kun adgang til ved bestemte lejligheder, og da vi besøgte kirken, var der lukket.

Besøget i kirken

Det var ganske specielt at stå lige der uden for kirken. For at komme ind måtte man først stå i kø. En lang kø. Da vi endelig nåede hen til hovedindgangen, opdagede vi, at den næsten ikke var til at komme ind ad. 130 cm høj var den. Det var det hele. Man blev nødt til at knæle! Og knæle måtte man, for det er jo et 'helligt sted'.

Da vi kommer ind i rummet, er der endnu flere mennesker, og en vis andægtighed sænker sig over forsamlingen. Man vader ikke sådan rundt på må og få, eller lader munden løbe. Mænd i shorts er bandlyst, kvinder med bare arme og lårkorte bukser eller nederdele kommer ikke ind. Kustoder går rundt og ser til, at alt

foregår sømmeligt.

På det første billede får man en fornemmelse af det store rum og de mange mennesker, der står i kø. Karakteristisk for kirken er de bemalede søjler. Det ser man ikke så tit. På billede nr. 2 ser man angiveligt et billede af Knud den Hellige, 'Rex Danorum' (død 1086), på dansk 'danskernes konge', som der står på søjlen. Ikke at han nogensinde var i Betlehem, men da han var helgenkåret, har han altså fået sit billede på søjlen.

Foto 2

Som nævnt var der mange mennesker og derfor en lang kø. To en halv time tog det at komme frem. Og jo nærmere vi kom, jo mere utålmodige blev folk. Og det var, som om det andægtige gik lidt i opløsning. Nogle steder i køen småskændtes folk. Der, hvor jeg stod, var der en voksen mand, der skulle til at springe køen

Foto 3

over. Han masede for at komme frem, men efter en del ukvemsord blev han puffet på plads igen.

På 3. billede kan man se, at vi er på vej til det helligste af det hele. Her er folk på vej ned ad en halvcirkelformet trappe, der samler os, som var vi på vej ned i en tragt.

Vi er på vej til selve fødestedet. Markeret ved en stjernen af sølv (billede 4). Og alle måtte knæle og kysse og føle med hænderne. Også vi nordboere.

På det tidspunkt havde vi stået i kø to en halv time og i 30 graders varme, og vi havde håbet på lidt tid til at dvæle lige dér på det sted, hvor Jesus ifølge fortællingen engang havde ligget i sin krybbe. Men vi fik i un-

derkanten af 10 sek. hver. 'Den næste', kommanderede kustoden.

Når noget er 'helligt'

På en eller anden måde blev man ramt af en forestilling om, at noget kan være 'helligt', at det hellige kan 'ses' og 'mærkes'. Og det er det mærkelige ved sådan et 'helligt' sted, at historiske fakta er underordnede – som oprindelsen af sølvstjernen, der naturligvis ikke er fabrikeret samme nat, Jesus blev født, men først århundreder senere. Eller om det nu lige er her, den rigtige fødselsgrøtte lå, for før Helena kom til stedet, var der hverken et mindesmærke eller et kapel fra Jesu egen tid, som man kunne støtte sig til.

Det mærkelige er også, at begrebet 'her' slet ikke skal forstås som et geografisk sted i et landskab, men

som et landskab, der kun findes i den religiøse fortælling om Jesu fødsel.

Alligevel så er det fra dette sted, at alle vores juletraditioner udgår og får betydning. Når Helena lader kirken bygge lige her ved Betlehem, sætter hun gang i den kristne kirkes juletraditioner, som gennem de følgende århundreder får lagt lag på lag af sidehistorier og traditioner oven på sig.

Foto 4

Hertil, siger fortællingen, kom de vise mænd langvejs fra, og 'langvejs' fordi historien havde universel karakter, og det er jo netop det, englen siger til hyrderne, at det, der sker, er 'For hele folket'.

Og 'hele folket' var der jo: Der var folk fra Asien, Europa, Syd- og Nordamerika, katolikker fra Italien, protestanter fra Nordeuropa, ortodokse fra Grækenland osv.

Og de kom med gaver, de vise mænd, ja fortællingen selv er som en gave – et godt budskab – til mennesker, og det bliver siden en skik at give hinanden julegaver. På en eller anden måde bliver fortid til nutid.

Muligvis har det kommercielle, materialismen, de heftige reklamer i hele julemåneden på mange måder sløret meningen med den oprindelige historie. Men det må da være opgaven hver eneste jul at holde fast i, at noget større er på spil, end at få en ny ting til samlingen.

Besøget var en stor oplevelse – for sæt nu, at det netop var 'her', at himmel og jord, tid og evighed engang havde krydset hinanden.

Og i hvert fald, så er det dette, den gamle historie om Maria, Josef og Jesus vil fortælle os.♦

Gladelig jul,
Torben Møllenbach

NYE PJECEER OM JUNGSHOVED KIRKE

Der har i de seneste år været et stigende antal besøgende i Jungshoved Kirke, herunder også udenlandske turister.

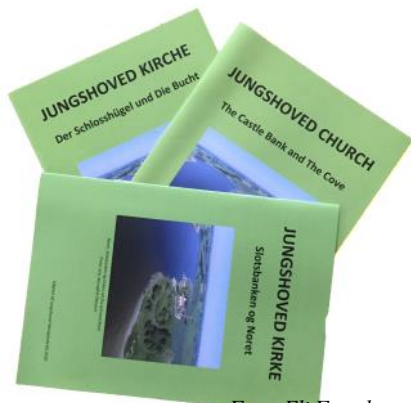

Foto: Eli Frandsen

Det skyldes bl.a., at kirken er medlem af Vejkirkeordningen med betegnelsen cykelvenlig Vejkirke. Denne ordning har desuden medført en bedre skiltning til kirken helt oppe fra Kalvehave-Jungshoved vejen. Og så ligger Jungshoved som bekendt tæt på Berlin-København Cykelruten, ligesom kirken har fået tildelt en stjerne i Michels Grønne Guide.

Endelig nyder kirken selvsagt også godt af den generelle markedsføring af Jungshoved og alle de aktiviteter, der finder sted herude.

For at give de besøgende en bedre oplevelse ved besøget i kirken har menighedsrådet udarbejdet en ny pjece med titlen "Jungshoved Kirke – Slotsbanken og Noret". Heri kan der læses om kirkens og slotsban-

kens historie samt om kirkens interiør.

Pjecen, der er på 12 siden, og findes på dansk, engelsk og tysk, kan hentes gratis i våbenhuset, eller den kan læses på kirkens hjemmeside www.jungshovedkirke.dk under Jungshoved Kirke.

På hjemmesiden findes desuden alle de artikler, der i årenes løb har været i bladet Jungshoved om kirken og slotsbanken.

Det aktive kirkerum

Kirkerummet er for rigtig mange mennesker et værdifuldt rum. Det gælder for både faste kirkegængere og dem, der bruger kirken lejlighedsvis, eller for dem der tager sig tid til at komme første gang, hvad enten det er til en kirkelig handling, en koncert eller et turistbesøg. Mange bruger også rummet til at finde indre stilhed, tid til eftertanke eller til bøn.

Sammen med konsulenter fra Kirkefondet arbejder menighedsrådet på, hvordan alle disse besøgende kan få lidt mere med hjem end blot en pjece eller nogle billeder på mobiltelefonen.

Vi kunne godt tænke os at fremhæve historien og de unikke ting i Jungshoved Kirke på en måde, hvor de sættes i samspil med de religiøse fortællinger.

Jungshoved Kirke er et sandt overflødighedshorn af store og små detaljer, hvoraf mange ikke har direkte reference til bibelfortællinger eller

anden kristen grundfortælling. Det betyder, at mange af disse detaljer først åbner sig, når de bliver forklaret.

Fx hedder Bertel Thorvaldsens relief på alteret "Kristus i Emmaus"; men hvor mange kender/kan huske denne historie? Eller hvorfor står der to døbefonte i kirken? Hvem kender skriftstederne bag motiverne på de fire sider på Thorvaldsens døbefont? Af hvad og af hvem er kirkebænkene bygget? Og mange, mange flere spørgsmål.

Derfor arbejder menighedsrådet på at give nogle af disse forklaringer i kirkerummet fx på plancher opstillet på stativer, der let kan flyttes eller helt fjernes, når det måtte være nødvendigt.

Vi arbejder også på at lave en "Guide til kirkerummet", som kan føre den besøgende rundt til udvalgte steder i kirkerummet – en slags "skattekort".

Faune – Heksen, Løven og Garderobeskabet

Og der kunne måske laves en "skattejagt" for børn, hvor de skal finde små spor i kirken.

Alteret fremstår ved første øjekast ganske enkelt, måske p.g.a. Thorvaldsens hvide relief; men rammen omkring relieffet har mange interessante elementer, fx findes der to faune.

Faunen, der stammer fra romersk mytologi og er et menneske med dyrelignende træk, kendes bl.a. som symbol på det hedenske. Hos C.S. Lewis spiller en faun rollen som Hr. Tumnus i bogen "Heksen, Løven og Garderobeskabet" – den første og vel nok mest kendte af hans Narnia bøger.

Bogen er blevet omsat til både teater, tv-serie, tegnefilm og dukkefilm. Bogen blev først udgivet i 1950 og har naturligvis ikke dannet forbillede for altertavlens figurer, der som bekendt er skåret omkring 1590. Men det er derimod muligt at koble den anden vej.

På prædikestolen findes en klassisk gengivelse af evangelisten Marcus med løver. Derfor vil det være muligt at lave fx en Narnia-inspireret "skattejagt" i kirken.♦

Jungshoved Menighedsråd v. Bjarne H. Sørensen

Faun på sydsiden af altertavlen

Foto Bent Pedersen

RENOVERING AF KIRKEGÅRD

Som vi tidligere har skrevet om i bladet, er vi i gang med at forberede en renovering af kirkegården her på Jungshoved.

På et møde sidste år, hvor medlemmer af menigheden mødte op, blev der orienteret om de kommende planer for renoveringen af kirkegården. Et dejligt møde, hvor der blev stillet flere spørgsmål til projektet, som blev besvaret af landskabsarkitekt og menighedsråd. Desuden kom der også forskellige forslag til ændringer af projektet frem.

Menighedsrådet har nu bearbejdet disse forslag, og sammen med landskabsarkitekten er der nu udarbejdet et projekt til renovering af kirkegården. Hele projektet skal tilsendes Stege-Vordingborg Provsti til godkendelse, med budget beregninger og tidsplan.

Den nye plan tager hensyn til nuværende begravelsesmønstre og har forslag til nye. Der vil fortsat være urne- og kistegravpladser afgrænset af hække samt urne- og kistegrav-

pladser i græs. Som noget nyt vil der blive tale om urne- og kistegravpladser i tuer eller i staudebede. Det er endnu ikke besluttet, hvorledes gravminder (gravsten og/eller plader) tilpasses de nye områder. Endelig planlægges også anlagt et lapidarium (sted for gamle gravminder).

Det er meget vigtigt at pointere, at alle nuværende aktive gravsteder respekteres, men de vil om muligt kunne indgå i projektets helhed, hvis dette måtte ønskes. Dog vil gravstedet indgå i helhedsplanen, når fredningstiden for sidst begravede er udløbet. Efterlevende ægtefælle/samlever vil kunne nedsættes efter nugældende regler.

Menighedsrådet vil afholde et orienteringsmøde medio marts 2020, for at fortælle mere og uddybe projektet!

Jungshoved Menighedsråd v. Bent Pedersen

Se evt. tegning side 62

Foto: Tage Klee

KOMMENDE ARRANGEMENTER

ADVENTSMØDE

Præstegården, Allerslev, onsdag 4. dec., kl. 14.30

Vi glæder os til at kunne byde velkommen til en eftermiddag, hvor det skal handle om den kommende højtid. Som sædvanlig skal der hygges med sange, historier, kaffe, julekager.

Ligesom sidste år får vi også i år besøg af den lokale musiker Peter Fritsch og hans kone Antje, begge oprindeligt kommet fra Tyskland. De spiller og synger julemusik akkompagneret dels på guitar og dels på fløjte.

SANGAFTEN

Jungshoved Kirke, søn. d. 15. dec., kl. 19.00

Som tidligere år, er der også mulighed for at komme og synge med på vinter- og julesange i Jungshoved Kirke.

Vi laver et udvalg af disse sange, som der vil være mulighed at vælge imellem. Der vil være en pause, hvor der serveres the/kaffe og kage.

Kirkesanger Bodil Agerbo akkompagnerer os til sangen

Kom glad og syng dig glad!

Velkommen Jungshoved menighedsråd.

DE NI LÆSNINGER

Allerslev Kirke, tirsdag 17. dec., kl. 19.30

Medvirkende er Herlufsholmkoret 'Herlufs Vokaler' under ledelse af Karsten Gyldendorff.

Julen og dens traditioner nærmer sig og som optakt til juledagene synger vi julen ind i Allerslev Kirke med musikgudstjenesten De ni læsninger. Gudstjenesten er tilrettelagt efter engelsk skik, hvor menigheden læser ni stykker fra Bibelen om skabelsen og frem mod frelse og genløsning i Kristus. Det er også en tradition, at det er folk fra menigheden, der læser.

Koret vil synge for til fællessalmer og vil også synge kormusik fra den klassiske julemusik, herunder bl.a. engelske carols.

Efter musikgudstjenesten er menighedsrådet vært ved et traktement i kirkens tårncafé, hvormed man vil ønske deltagerne en glædelig jul.

Alle er velkomne.

KOMMENDE ARRANGEMENTER

KONCERT

Jungshoved Kirke 11. februar 2020 kl. 19.00

Peter Abrahamsen med "Sange til kirkens rum"

I en længere årrække drev Peter Abrahamsen sit eget musikbureau og pladeselskab Abracadabra fra Larsbjørnsstræde i hjertet af København og hjalp helt unge kunstere frem i lyset så som Shit og Chanel, Sebastian, Pia Raug og Erik Grip. Det var også her, den første Svantes viser med Benny Andersen og Povl Dissing så dagens lys.

Blikket for talenterne blev udnyttet, først som opbygger af Gyldendals gram-mofonpladeselskab Exlibris og senere fra en direktørpost i Metronome Records.

Han grundlagde, hvad der senere er kaldt den litterære bølge, hvor han formåede at parre musikere med litteratur i en frugtbar symbiose. Blandt de mest kendte kan nævnes Mathildes version af Tove Ditlevsens Pigesind, Sebastians Bertolt Brecht sange Tiderne skifter, Peter Thorups indspilning af Tom Kristensen digte Rejsen til Kina, og Anne Linnets indspilning af Tove Ditlevsen digte Kvindesind samt Erik Grips Frank Jægers viser.

Alle er velkomne.

Menighedsrådet vil være vært ved et mindre taktement

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Fødsel: Jordmoderen sender automatisk besked om en fødsel til sognepræsten i det sogn, hvor man bor. Sognepræsten registrerer fødslen, og moderen får besked i sin e-boks. Er moderen gift, registreres manden samtidig som faderen.

Er forældrene ikke gift, skal faderen via borger.dk afgive en Omsorgs- og ansvarserklæring. Den skal være indtastet inden for 14 dage efter fødslen. Er det ikke sket, bliver faderskabet afgjort af statsforvaltningen.

Dåb: Et barn skal have et navn senest seks måneder efter fødslen enten ved dåb i kirken eller ved navngivning. Ønsker man sit barn døbt, henvender man sig til den præst i hvis sogn, man ønsker sit barn døbt. Ved en dåb skal der være en gudmor eller -far samt mindst to faddere ud over evt. forældrene. Forældrene må gerne være skrevet op som faddere. Ønsker man ikke sit barn navngivet ved dåb, skal man via borger.dk indtaste det ønskede fulde navn for sit barn. Herefter indføres navnet i kirkebog og folkeregister, og man får besked i sin e-Boks.

Dåbsattest: Kan rekvireres hos nærmeste sognepræst eller kordegnkontor, uanset hvor man er døbt.

Vielse: Aftales med sognepræsten. Inden vielsen skal man via borger.dk udfylde en ægteskabserklæring. Kommunen udfylder herefter en prøvelsesattest, som sendes til den pågældende sognepræst.

Dødsfald: Besked om dødsfald retter man til sognepræsten oftest via en bedemand. Bisættelse og begravelse aftaler man med præsten. Desuden er der mulighed for, at man kan få afdødes aske spredt ud over åbent hav.

Vigtigt: Hvis man ikke ønsker at benytte sig af de digitale muligheder, kan man på borger.dk printe almindelige papirblanketter ud, som man så udfylder.

Yderligere vejledning kan man få hos sognepræsten.

Henvendelse i øvrigt til sognepræst Torben Møllenbach, Rekkendevej 39, Allerslev, 4720 Præstø,

tlf. 55 99 60 17. Mail: tom@km.dk. Træffetid: Alle dage efter aftale.

Mandag: Fridag for præst og personale, og desuden er kirken lukket for kirkelige handlinger.

Øvrige telefonnumre findes på næste side

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Adresser og telefonnumre

Præst

Torben Møllenbach
Allerslev Præstegård
Træffetid: Alle dage efter aftale. Tlf.: 55996017 og på mail: torm@km.dk.
Mandag: Fridag for præst og personale, og kirken er lukket for kirkelige handlinger.

Graver

Poul Hansen
55 99 90 99
Træffetid: Tirsdag-fredag 12-12.30

Organist

Elena Stilling
21 26 66 08

Kirkesanger

Bodil Agerbo
25 14 07 94

Kasserer Regnskabsfører

Anne-Lise Nielsen
Fax: Ladeplads
24 25 11 51

Menighedsrådsformand

Eli Frandsen
55 99 91 99
e-mail: elifrandsen@yahoo.dk

Kirkeværge Bent Pedersen

24 80 08 32
<http://www.jungshovedkirke.dk>

Kirkebil

I begge kirker har vi det sådan, at der altid er mulighed for at få en kop kaffe (eller te) og en snak efter højmesseren. Kirkebilen kører til alle højmesser, dvs. gudstjenester kl. 10.30. Er der kun én gudstjeneste i pastoratet (Allerslev og Jungshoved sogne), kører kirkebilen til denne uanset tidspunkt.

Kirkebilen kan også bestilles til alle kirkelige arrangementer i Allerslev Præstegård og Jungshoved Rejsestald. Det koster 5 kr. at benytte kirkebilen, der kører fra begge sogne og fra Præstø. Man skal tilmelde sig dagen før inden kl. 12 hos Dan Taxi Vordingborg, 70 25 25 25 eller 88 70 06 40.

Delebusen "Frøen" kører til gudstjenesterne kl. 10.30 i Jungshoved Kirke for de, som ønsker det.

Tilmelding er nødvendig på:

Tlf: 24 80 08 32, gerne på sms, senest på dagen inden kl. 09.00. Afgang fra hjemmet ca. 9.45, og tilbagekørsel ca. 12.15 (efter kaffen). Pris for deltagelse i kørslen er kr. 0,00.

Jungshoved Menighedsråd

GUDESTJENESTER**December til marts 2020**

	Jungshoved	Allerslev
1. dec. 1. s. i advent	Ingen	10.30
8. dec. 2. s. i advent	10.30	Ingen
15. dec. 3. s. i advent	Ingen	10.30 Jesper Bo Blomgren
22. dec. 4. s. i advent	10.30	Ingen
24. dec. Juleaften	14.30	16.00
25. dec. Juledag	11.30	10.00
26. dec. 2. juledag	Ingen	9.00 Jesper Bo Blomgren
29. dec. Julesøndag	10.30	Ingen
1. jan 2020 Nytårsdag	Ingen	14.00
5. jan. 2020 Helligtre- kongersdag	10.30	9.00
12. jan. 1. s. efter H3K	9.00	10.30
19. jan. 2. s. efter H3K	10.30	Ingen
26. jan. 3. s. efter H3K	9.00	Ingen
2. febr. 4. s. efter H3K	10.30	Ingen
5. febr. Kyndelmisse		19.00 m. konfirman- der
9. febr. Septuagesima	9.00 Jesper Bo Blomgren	Ingen
16. febr. Seksagesima	Ingen	9.00 Jesper Bo Blomgren
23. febr. Fastelavn	9.00	10.30
1. marts 1. s. i fasten	10.30	9.00
8. marts 2. s. i fasten	Ingen	10.30

JUNGSHOVEDKALENDER

Mandag	2. dec.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Onsdag	4. dec.	Kl. 13.00. Travetur på Jungshoved. Bønsvig By ved transformatorårnet
Onsdag	4. dec.	Kl. 14.30. Adventsmøde. Allerslev Præstegård
Torsdag	5. dec.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Fredag	6. dec.	Kl. 13.00. Pensionistforeningens julefrokost. Forsamlingshuset
Lørdag	7. dec.	Kl. 15.00-18.00. Jungshoveds Børns Juletræsfest. Skolen
Fredag	13. dec.	Kl. 18.00. Strandjagtforeningens julefrokost. Skolen
Søndag	15. dec.	Kl. 19.00. Sangaften. Jungshoved Kirke
Tirsdag	17. dec.	Kl. 19.30. De 9 læsninger. Allerslev Kirke
Fredag	27. dec.	Kl. 17.00. Udstilling i Værket. Stavreby Strandvej
Mandag	6. jan.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Onsdag	8. jan.	Kl. 13.00. Travetur på Jungshoved. Mødested: Roneklint by
Torsdag	9. jan.	Kl. 19.00-21.00. Syng sammen-aften. Skolen
Mandag	13. jan.	Kl. 15.00-16.00. Foredrag om dåseringe. Skolen
Torsdag	23. jan.	Kl. 15.00. Foredrag om sprog og identitet. Skolen
Onsdag	29. jan.	Kl. 13.00 Travetur på Jungshoved. Mødested: Vejen v/Dyremarken 1
Torsdag	30. jan.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Mandag	3. feb.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Tirsdag	4. feb.	Kl. 15.00. Foredrag om Grønland. Skolen
Søndag	9. feb.	Kl. 10.00. Degneholmsmøde, Bønsvigvej 41
Tirsdag	11. feb.	Kl. 19.00. Koncert. Jungshoved Kirke
Tirsdag	18. feb.	Kl. 19.00-21.00. Syng sammen-aften. Skolen
Onsdag	19. feb.	Kl. 14.45. Foredrag om skole-medicinsk eller alternativ behandling. Skolen
Torsdag	20. feb.	Kl. 18.30-21.00. Borgermøde. Skolen
Fredag	21. feb.	Kl. 13.00. Pensionistforeningens fastelavnsfest. Skolen
Fredag	21. feb.	Kl. 18.00. Generalforsamling i Strandjagtforeningen. Skolen
Søndag	23. feb.	Kl. 13.00. Jungshoveds Børns Fastelavnsfest. Skolen
Torsdag	27. feb.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Mandag	2. mar.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Torsdag	5. mar.	Kl. 19.00. Foredrag om genforeningen. Skolen
Fredag	6. mar.	Kl. 18.00. Generalforsamling i Fritidsfiskerforeningen
Tirsdag	10. mar.	Kl. 19.00-21.00. Syng sammen-aften. Skolen
Onsdag	11. mar.	Kl. 13.00. Travetur i Tjørnehoved Skov